

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
September 6, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 6, 1997

Nr. 173

VILNIAUS KONFERENCIJA

Pentadienį Vilniuje prasidėjo tarptautinė konferencija „Tautų sąjunga ir gerai kaimynų santykiai — saugumo ir stabilumo Europoje garantas“. Forume dalyvauja Lietuvos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Ukrainos, Moldovos, Rumunijos, Bulgarijos, Vengrijos prezidentai bei Rusijos ministras pirmininkas. Garbės svečio teisėmis į konferenciją atvyko Suomijos prezidentas. Į renginį taip pat atvyko nemažai pareigūnų, politikų ir mokslininkų iš kelių pasaulio valstybių bei tarptautinių organizacijų.

Vakarų demokratijų vadovai sveikina Vilniaus konferenciją

Vilnius, rugsėjo 5 d. (BNS) — Vakarų demokratijų vadovai pasveikino 12-os Vidurio Europos valstybių vadovų konferenciją Vilniuje, pareiškė įsitikinimą, kad ji padės sustiprinti taiką ir demokratiją Europoje.

„Vilniaus konferencija papildė ir gali paspartinti pastangas, kuriant labiau integruotą ir saugią Europą“, sakoma JAV prezidento Bill Clinton telegramoje, kuri buvo perskaityta pentadienį Vilniuje prasidėjusios geros kaimynystės konferencijos dalyviams ir svečiams.

Pasak B. Clinton, konferencijos darbotvarkėje numatyti tikslai yra „pagirtini“ ir sutampa su Jungtinių Valstijų nuostata padėti kurti saugesnę ir klestinčią Europą.

„Vien tai, kad susirinko tiek daug Europos valstybių vadovų ir kitų garbingų dalyvių, be abejonės, padės geriau suvokti istoriją ir sukels naujų mintčių apie bendradarbiavimo stiprinimą“, rašo JAV prezidentas.

Jis susiejo Vilniaus forumą su vasarą Madride vykusiu NATO viršūnių susitikimu, kur, pasak telegramos, „žengti nauji istoriniai žingsniai, siekiant ištrinti senąsias Europos padalinimo linijas“.

B. Clinton telegramoje tiesiogiai neįvardijama Baltarusija, bet reiškiamas susirūpinimas, kad ne visur Vidurio Europoje laikomasi demokratijos principų.

Bendrame sveikinime, kurį pasirašė Prancūzijos ir Vokietijos prezidentai Jacques Chirac ir Roman Herzog, šių valstybių susitaikymas po dviejų pasaulinių karų rodomas pavyzdžiu naujai Europai.

Vilniaus konferenciją taip pat pasveikino Čekijos prezidentas Vaclav Havel ir Europos Komisijos prezidentas Jacques Santer.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas,

pirmas kalbėdamas Vilniaus konferencijoje, pabrėžė, kad Europos ateitis siejama su visišku demokratijos įtvirtinimu, ir todėl labai svarbus yra procesas Baltarusijoje.

Kreipdamasis į pirmajame posėdyje susirinkusius valstybių vadovus, autoritetingų Europos organizacijų vadovus, politikus, visuomenės veikėjus, Lietuvos prezidentas pasidžiaugė, kad konferencijos dienomis Vilnius tapo vienu politinių Europos centrų.

Daug dėmesio savo kalboje skirdamas demokratijai ir tautų susitaikymui, A. Brazauskas atskirai paminėjo

Baltarusiją, pabrėžęs, kad ji išgyvena nelengvus valstybinio įtvirtinimo laikus. „Labai svarbu, kad šie procesai vyktų demokratiškai, laikantis visuotinai pripažintų žmogaus, susirinkimų ir spaudos laisvių“, sakė prezidentas. Jis sakė, kad to ypač nori Lietuva, kaip artimiausia Baltarusijos kaimynė.

Savo kalboje A. Brazauskas užsiminė, kad Lietuva ir dalis kitų Vidurio ir Rytų Europos valstybių pasirinko integraciją į Europos Sąjungą ir NATO. „Narystė šiose organizacijose regiono valstybės priartintų prie istorinio tikslo — užtikrintų joms ilgalaikę saugumą ir pasitvirtinimą ateitį“, sakė Lietuvos prezidentas.

Jis pabrėžė, kad nors šio amžiaus pabaiga panaikino karinio konflikto grėsmę, valstybių pastovumui ir demokratijai metamas naujas iššūkis — sienų nepripažįstantis organizuotas nusikalstamumas, nelegali migracija, prekyba narkotikais ir ginklais, branduolinių medžiagų platinimas. Šias problemas sėkmingai galime spręsti tik bendromis jėgomis, pabrėžė A. Brazauskas.

„Kita konferencija, jeigu priartų Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski,

santykius su Lietuva nurodė pavyzdžiu, kaip Vidurio Europoje reikia įveikti senus nesutarimus. „Nuo abipusio nepasitikėjimo, nuo mažiau ar daugiau nepagrįstų pretenzijų, pastaruoju metu Lenkija ir Lietuva perėjo prie labai artimo ir įvairaus bendradarbiavimo, kurį abi valstybės vadina strateginio bendradarbiavimo vardu“, sakė jis. Lietuva ir Lenkija, kelis šimtmečius gyvavusios sovietų sprendė teritorines problemas po I pasaulinio karo. Tautų tarpusavio nepasitikėjimas ėmė sklaidytis tik po sovietų dominavimo žlugimo šio dešimtmečio pradžioje.

Pabrėžęs gerus Lenkijos santykius su kaimynais tiek Rytuose, tiek ir Vakaruose, A. Kwasniewski pasisakė prieš demokratijos pažeidimus kalinamos Baltarusijos tarptautinį atskyrimą.

Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin

dar kartą pabrėžė neigiamą Rusijos poziciją NATO plėtimą. „Mūsų vyriausybė mano, kad padarytas sprendimas yra didžiausia istorinė klaida, pa-

Konferencijoje dalyvavo 12 valstybių vadovai

Algirdas Brazauskas
Lietuvos prezidentas

Aleksander Kwasniewski
Lenkijos prezidentas

Lennart Meri
Estijos prezidentas

Guntis Ulmanis
Latvijos prezidentas

Petru Lucinachi
Moldovos prezidentas

Leonid Kučma
Ukrainos prezidentas

Petar Stojanov
Bulgarijos prezidentas

Emil Constantinescu
Rumunijos prezidentas

Arpad Goncz
Vengrijos prezidentas

Viktor Černomyrdin
Rusijos ministras
pirmininkas

Aleksandr Lukašenko
Baltarusijos prezidentas

Martti Ahtisaari
Suomijos prezidentas

sibaigus šaltajam karui“, sakė jis, kalbėdamas Vidurio ir Rytų Europos prezidentų konferencijoje.

V. Černomyrdin pabrėžė, kad Rusiją ypač neramina Madrido susitarime numatytas galimas Baltijos valstybių priėjimas į NATO tolimesniame sąjungos plėtos etape.

Premjeras sakė, kad savo santykius su NATO Rusija stengsis grįsti pasirašytųjų santykių pagrindų aktu, kuris, pasak V. Černomyrdin, sudaro būtinas prielaidas saugumui ir stabilumui Europoje.

Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis

ypač daug dėmesio savo kalboje skyręs tautų bendradarbiavimui ir atsisakymo žalai, tiesiogiai neįsiminė apie Baltarusiją.

Kalbėdamas apie Latvijos siekius įstoti į Europos Sąjungą, G. Ulmanis sakė, kad Latvija ypatingą dėmesį skiria Baltijos valstybių bendradarbiavimui. Pavyzdžiu Latvijos prezidentas paminėjo Lietuvos ir Lenkijos santykius. „Tai — kelias į Europą“, sakė prezidentas.

G. Ulmanis taip pat pasidžiaugė, kad Vilniaus konferencijoje dalyvauja Rusija. Dvišalis ir daugiašalis dialogas su šia valstybe leidžia apžvelgti politines problemas, sakė Latvijos prezidentas.

Latvijos socialdemokratų darbininkų partija jau ketvirtadienį paragino šalies prezidentą Guntį Ulmanį atsaukti numatytą susitikimą su Baltarusijos prezidentu Aleksandru Lukašenko.

Partijos pranešime sakoma, jog ji pritaria Baltarusijos socialdemokratų nuomonei, kad A. Lukašenko pakvietimas dalyvauti tarptautinėje konferencijoje Vilniuje reiškia valdančiojo Baltarusijoje režimo rėmimą.

Partija mano, kad G. Ulmanis turi pasekti Suomijos prezidento Martti Ahtisaari pa-

vyzdžiui ir atsisakyti planuoto susitikimo.

Estijos prezidentas Lennart Meri

pabrėžė, kad jo valstybė siekia bendradarbiavimo su Rusija, tačiau toks bendradarbiavimas turi būti abipusiai naudingas, pagrįstas tarptautine teise ir turi turėti ilgalaikę perspektyvą.

Pasitikėjimas atsirastų tik tada, kai esi tikras, kad kita pusė pripažįsta tas pačias vertybes, sakė jis.

L. Meri daug kalbėjo apie Baltijos jūros valstybių bendradarbiavimą ir pabrėžė Estijos pasirinkimą siekti Europos Sąjungos ir NATO narystės, pabrėždamas, kad labai svarbu, jog visos Baltijos valstybės įstotų į Europos Sąjungą.

Kalbėdamas apie pilietinės visuomenės kurimą Estijoje, prezidentas pabrėžė, kad prie to labai daug prisidėjo įvairūs tarptautiniai fondai, taip pat ir Soroso fondas. L. Meri apgailestavo, kad Vilniaus konferencijos išvakarėse šis fondas turėjo sustabdyti savo veiklą Baltarusijoje.

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko

atmetė visus priekaištus Baltarusijai dėl nepakankamos pagarbos demokratijai, žmogaus teisėms ir spaudos laisvei ir pats priekaištavo Vakarų valstybėms, kad dvigubos normos yra taikomos kalbant apie demokratiją ir žmogaus teises bei integraciją Vakarų ir Rytų kryptimi.

Tuo tarpu, pasak jo, atvykusieji į Baltarusiją žmonės „nustemba, pamatęs skirtumą“ tarp to, kaip ji yra vaizduojama ir kokia yra iš tikrųjų.

Kalbėdamas apie demokratiją, A. Lukašenko tvirtino, kad Baltarusija yra viena iš nedaugelio valstybių, kuriose nėra etninis ir religinis konfliktas, visos tautos turi lygias teises, nėra kraujo liejimo,

palyginti nedidelis nusikalstamumo lygis.

„Mūsų informacinė erdvė yra viena atviresnių visoje Europoje. Bet šie principai neturi nieko bendra su dezinformacija, kurią sukelia kai kurių visuomenės informavimo priemonės užsienyje“, tvirtino Baltarusijos vadovas.

A. Lukašenko nuomone, Baltarusija Vakarams tapo nepatraukli, nes stengiasi susivienyti su Rusija. „Vakaruose integraciją į Rytus žiūrима neigiamai, o į Vakarus — teigiamai“, stebėjosi jis.

Jis taip pat užtikrino, kad, nors Baltarusija ir nepripažįsta NATO artėjimui prie savo sienų, bet gerbs kiekvienos valstybės teisę pasirinkti.

„Kiekvienos suverenos valstybės vadovas turi teisę pats nuspręsti, kaip vadovauti valstybei“, į daugelį klausimų dėl demokratijos pažeidimų Baltarusijoje atsakė A. Lukašenko. Visgi Vilniaus konferencijoje išgirstų kitų prezidentų kritiką dėl jo vykdomos politikos pavadino naudinga.

„Man svarbios šios pastabos. Jas išanalizuosiu ir įvertinsiu“, teigė Baltarusijos prezidentas.

Ukrainos prezidentas Leonid Kučma

oficialiai paskelbė apie sumanymą 1999-aisiais surengti Baltijos ir Juodosios jūros regionų aukščiausio lygio susitikimą Ukrainoje.

Jis tikisi, kad abiejų jūrų valstybių vadovai jo pasiūlytame susitikime galėtų pasirašyti bendrą dokumentą apie draugiškus kaimyninius santykius ir sukurti tam tikrą valstybių elgesio kodeksą.

Vilniaus forumo pranešėjai

pabrėžė Europos bendradarbiavimo reikšmę. Europos Saugumo ir bendradarbiavimo (ESBO) pirmininkas Helveg Petersen paragino Europą kuo geriau išnaudoti ESBO teikiamas bendradarbiavimo galimybes.

„Lietuva „žygiuoja“ per Europos sostines

Vilnius, rugsėjo 5 d. (BNS) — Tęsdamas savo kelionę per ES valstybių sostines, rugsėjo 4 d. Lietuvos URM pasirašė deryboms su ES dėl narystės delegacijos vadovas Gediminas Šerkšnys Stokholme susitiko su Švedijos URM valstybės sekretoriumi Gunnaru Lundu, pranešė URM informacijos ir spaudos skyrius.

Per susitikimą G. Šerkšnys įteikė G. Lund Lietuvos komentarus apie Europos Komisijos nuomonę dėl Lietuvos pasirengimo stojimui į Europos Sąjungą. Komentaruose nurodomi Komisijos vertinimų netikslumai.

P. Lund informavo, kad Švedijos vyriausybė nekeičia savo principinės nuostatos, jog deryboms dėl narystės turi būti pradėtos kartu su visomis valstybėmis — kandidatėmis, kurios atitinka vadinamuosius Kopenhagos vertinimus, taip pat ir visomis trimis Baltijos valstybėmis.

Lietuva teigia, jog ruošiant Europos Komisijos išvadas, nebuvo atsižvelgta į sparcią Lietuvos socialinę ir ekonominę plėtrą. Liepos mėnesį paskelbtose rekomendacinėse Europos Komisijos išvadose

Jis pabrėžė regioninio bendradarbiavimo svarbą, paminėjęs, be kita ko, sėkmingą Baltijos jūros valstybių tarybos veiklą.

ESBO pirmininkas su pasitenkinimu pastebėjo, kad Vilniaus konferencijoje dalyvauja Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko ir atsargiai priminė jam būtinybę puoselėti demokratijos principus.

„Tai rodo, kad Baltarusija nori pilnai dalyvauti šio regiono bendradarbiavime, kuris grindžiamas išpareigojimais ginti žmogaus teises“, sakė H. Petersen.

ES įgaliotinė Anita Gradin savo kalboje konferencijos dalyviams sakė, kad visos kandidatės, laukiant, galės tapti Sąjungos naremis. Pasak jos, ES kasmet įvertins, kaip kiekvienai kandidatėi sekasi vykdyti ES narystės reikalavimus. Pirmą tokių politinių ir ekonominių reikalavimų peržiūrą įvyks kitais metais.

A. Gradin pabrėžė, kad priimdama galutines išvadas, Europos Komisija atsižvelgia į svarbiausius reikalavimus kandidatėms — nuo demokratijos pastovumo ir pagarbos žmogaus teisėms iki rinkos ekonomikos ir atitinkamo konkurenciniam ES reikalavimams.

Buvęs Vokietijos užsienio reikalų ministras, dabar Bundestago narys Dietrich Gensher pareiškė įsitikinimą, kad visos narystės ES siekiančios valstybės įstos į šią organizaciją, ir pasisakė už vieningą derybų pradžią su visomis narystės siekiančiomis kandidatėmis.

Europos Taryba spalio viduryje ketina pasiūsti stebėtojų grupę į Minską, kad iširti galimybę atnaujinti ryšius su šia valstybe, sakė ET Parlamentinės Asamblėjos prezidentė Leni Fischer.

Europos Taryba įšaldė Baltarusijos specialaus svečio narystę šioje organizacijoje dėl demokratijos ir žmogaus teisių padėties. Tačiau, sakė L. Fischer, tai nereiškia, kad ET nepalaikys ryšių.

Lietuva neminima tarp pirmųjų šešių galimų kandidatų.

Lietuva tikisi, kad jos pateikta naujausia informacija paskatins gruodžio mėnesį Luxemburge įvyksiantį ES viršūnių susitikimą pakviesti Lietuvą pradėti narystės derybas kitų metų pradžioje.

G. Šerkšnys taip pat susitiko su ambasadoriumi Nielsu Erik Schybergu, Švedijos URM atstovu konsultacijoms su EK bei su ambasadoriumi Ingemar Stjernbergu, Paramos Vidurio ir Rytų Europos valstybėms padalinio vadovu.

G. Šerkšnys vizituoja ES sostines, supažindindamas su Lietuvos pasiekimais bei iškodamas paramos siekiui pradėti narystės derybas su pirmosiomis kandidatėmis.

Maskvoje turėtų įvykti Lietuvos ir Rusijos premjerų susitikimas

Vilnius, rugsėjo 5 d. (BNS) — Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin, penktadienį susitikęs su Lietuvos premjeru Gedimynu Vagnoriu, oficialiai į pakvietė vizito į Maskvą.

„Mus nustebino geranoriškas Rusijos vyriausybės vadovo nusistatymas, tačiau ar jis tikras mes galėsime pasakyti tik metų pabaigoje, kai bus pasirašytos ruošiamos sutartys“, žurnalistams po susitikimo sakė G. Vagnorius.

Lietuva tikisi, jog per numatytą spalio pabaigoje Lietuvos ir Rusijos prezidentų susitikimą bus pasirašytos trys sutartys — senos pažymėjimo, nelegalių migrantų grąžinimo bei dvigubo apmokestinimo išvengimo.

G. Vagnorius pabrėžė, jog susitikime pasiekti sutarimai visais svarbiausiais klausimais, tačiau Lietuvos premjerui išlieka abejonų, ar visus juos pavyks įgyvendinti.

* Lietuvos vyriausybė trečiadienį nutarė įsteigti Mobilizacijos ir mobilizavimo rezervo rengimo departamentą, kuris priklausys Krašto apsaugos ministerijai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 6 d.: Faustas, Beata, Vaištautas, Kantvilė, Kantigirdas. 1865 m. prasidėjo lietuviškos spaudos draudimas.

Rugsėjo 7 d.: Gilbertas, Regina, Pulcherija, Palmyra, Reda.

Rugsėjo 8 d.: Šv. M. Marijos gimimas: Šiluvos Marijos šventė. Adrijonas, Adelė, Gerutis. 1860 m. gimė mokslininkas, poetas, Lietuvos Atgimimo veikėjas Adomas Jakštas-Dambrauskas. 1930 m. Lietuvoje pradėta švesti Tautos šventė. Vytauto Didžiojo vainikavimui paminėti. 1991 m. pradėta švesti Lietuvos Padėkos šventė. sulaukus tarptautinio Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo.

Rugsėjo 9 d.: Šv. Petras Klaveras, kunigas, misionierius (1581-1654); Sergijus, Serapina, Ramunė, Vaidas, Vylis.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Laima Šalčiuvienė
411 East Lynnwood Ave.
Arlington Heights, IL 60004

PO ŠEŠIŲ MĖNESIŲ...

Sunku tikėti, kad jau pusmetis prabėgo nuo mano pirmojo „Iš Ateitininkų gyvenimo“ redaguoto numerio, š.m. kovo 1-mąją dieną. Galvojau skaitytojams gal būtų įdomi redaktorės perspektyva parūpinant iš ateitininkijos žinutes ir mintis. Sakau parūpinant, kadangi mano darbas iš tikrųjų yra ieškojimas rašančiųjų, ieškojimas žinių ir minčių, kuriomis tie rašytojai pasidalintų.

Išpareigojus šiam darbui, norėjau išjudinti mūsų ateitininkiją, prisidėti prie spaudos, kad plačiau ir artimiau susipažintume su kitais spaudos puslapiuose, matytume, kad mūsų sąjūdis veikia, kad mūsų skaiciai nemaži, ypač jaunių ir jaunųjų, kad mūsų žmonės turi gyvą puslapį šeštadienio „Draugo“.

Kas liečia platesnį susipažinimą spaudos puslapiuose, manau, visi jaučiamė, kad tai vykdoma. Šiuo tikslu pavasarį pasiūčiau nemažai anketų, kuriose prašiau įvairių ateitininkų vienetų, asmenų apie save parašyti ir pasidalinti savo mintimis apie sąjūdžio rūpesčius. Anketos buvo pasiūstos SAS centro valdybai, MAS centro valdybai, ir aštuonioms JAS kuopoms/globėjams bei JAS centro valdybai. Septynioms MAS kuopoms/globėjams anketų nebuvo siunčiama. Jiems buvo pasiūstas laiškas, kviečiantis pateikti žinias apie savo veikimą, savo narius.

Su studentų centro valdyba susipažinome rugpjūčio 9-tos dienos laidoje. Žinios iš JAS kuopų jau buvo išspausdintos įvairiomis datomis. Supažindinom skaitytojus su dr. Onute Daugirdiene, JAS CV-bos pirmininke (liepos 19 d.), o su kitomis valdybos narėmis tai atlikime ateityje.

Ne visi atsakė į anketas, nors prie anketų buvo pridėti redaktoriui adresuoti (su pašto ženkluku) gražinimo vokai. Kodėl neatsakė — galima tik spekuliuoti. Pagalvojai, kad asmeniškai paskatinimas turėtų veikti! Kai kuriais atvejais taip, bet kitais turi mažai reikšmės. Kol kas, man pačiai malonu darbuotis su „Draugo“ redakcija, malonu su žmonėmis palaikyti ryšį, malonu rašyti Lietuvišką žodį, malonu dalintis tuo, kas pas mus vyksta, tuo kas mūsų tarpe

kalbama ir galvojama. Norėčiau su Jumis pasidalinti tokia „suvestine“ — virose anketose buvo klausimų apie kuopų, valdybų rūpesčius. Iš JAS kuopų ir centro valdybos gautose anketose išvardinti rūpesčiai buvo:

* trūksta norinčių su kuopomis dirbti žmonių; mažėja tokių žmonių skaičius

* vieniems labai daug vaikų, taip kad trūksta vadovų; kitiems narių skaičius, atrodo, mažėja.

* kaip galima pritraukti tėvelius, kurių vaikai dalyvauja, bet kurie patys nėra ateitininkai — norėtųsi juos įtraukti į vadovaujančių eiles.

* trūksta medžiagos susirinkimams

* rūpi, kad jaunieji ateitininkai, kurie mūsų jaunųjų sąjungoje labai veiklus ir dalyvaujantys, pereitų į stiprias moksleivių kuopas

* konkurencija su užsieniškais nelietuvių aplinkoje, ne tik laiko atžvilgiu, bet ir pačiu plačiu mastu ir užsieniškų įvairumų.

* pastaba, kad AF valdyba ir ASS CV-ba turėtų daugiau dėmesio kreipti jaunimui (čia buvo kalbama apie buvusiąją AF valdybą)

Studentų Ateitininkų sąjungos centro valdybos narių rūpesčiai:

* pritraukti ir paskatinti studentus ateitininkiskon veiklon

* kiltis tame, kad studentai išvyksta studijuoti į vietas, kuriose nėra lietuvių ir ateitininkų.

* reikia sugrįžti prie pagrindų

* didžiausia kliūtis — „komunikacija“ — reikėtų naudoti „E-mail“ ir „web page“

* pritaikyti ateitininkų principus ir pagrindus prie dabartinių laikų ir pasikeitimų

* didžiausia kliūtis, kad įvairiose miestuose pasklidę studentai seka įvairius veiklos kalendorius ir sunku suderinti bendrą veiklą

* didžiausias rūpestis yra pasidavimas — lengva energingai ir su nuotaika pradėti uždavinį; sunkiau išlaikyti entuziazmą, kada visi pasklidę po tolimus miestus.

Iš šių visų anketinių apklausimų ASS CV-ba buvo sąmoningai redaktorės išskirta. Iš dalies todėl, kad redaktorė pati yra CV-bos narė, bet ir

Burelis bičiulių š.m. sendraugių stovykloje, „Dainavoje“.

Nuotr. Aldonos Kamantienės

todėl, kad dėmesį norėta kreipti į jaunimą. Naujoji ASS CV-ba, kuriai pirmininkauja dr. Algis Norvilas, jau kalbėjusi apie šiuos įvairius rūpesčius ir apie galimybes rasti jiems atsakymus. ASS CV-bos planuojama su kitų sąjungų valdybomis susitikti ir aptarti galimybes bendromis jėgomis sustiprinti veikimą. ASS CV-ba, kuolai matomų ir dešimtmečius nematytų draugų susitikimai ir pabėdavimai, sveikas ir skanus maistas.

Užsiregistravusių dalyvių buvo arti pusantro šimto, bet atsirado ir tokių, kurie iš anksto nebuvo planavę dalyvauti. Savaitgalį organizavo ir jam vadovavo Juozas Polikaitis. Visą registraciją tvarkė Vakarė Valaitienė ir jos šeima. Dalyvius skaniai ir šaliai maitino vyriausia šeimininkė Ona Norvilienė ir jai talkinę Liucija Slikienė, Antanas Valavičius ir Viktorija Valaitienė. „Baltojo avino“ kavinėje vaisių tvarkė Adelė Lietuvninkienė — tai kavutė tarp akademių sesijų ir užkandžių dienai pasibaigus.

Akademinę dalį atliko Audra Baleišytė, dr. Frances Covalesky (Kavaliauskaitė), ses. Onutė Mikailaitė, Liūda Rugienienė, Laima Šalčiuvienė ir kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prie akademinių dalyvių, pirmojo simpoziumo (Konferencijos pranešimai) prisidėjo ses. Daiva Kuzmickaitė, dr. Petras Kisieliū, dr. Audrius Polikaitis ir dr. Vytautas Vygantas. Prie antrojo (sąjungų pranešimai) prisidėjo Vakarė Valaitienė (JAS), Asta Čuplinskienė, Gaile Černiauskaitė ir Vytautas Čuplinskas (MAS), Vytautas Žemaitaitis (SAS) ir dr. Algis Norvilas (ASS).

Vakarinės programos nusprendžia „Draugo“ redakcijos vadovybė ir taip privalo būti.

O kad gražiai sulaužytas skyrius ir kalba „sveika“, reikia padėkoti Irenai Regienei, su kuria redaktorė bendradarbiauja. Su Irena kalbamasi beveik kas savaitę. Ateitininkai, kaip organizacija, turime būti dėkingi „Draugui“, kad jo puslapiuose turime savo kampelį.

Noriu dar paminėti, kad JAS CV-ba tęsia pažymėjimų ir penkių dolerių „stipendijos“ teikimą jauniems ir jauniems, kurie skyrėsi aprašo savo veiklą. Tai graži valdybos iniciatyva skatinti jaunimą prie rašyto lietuviško žodžio ir savo veiklos branginimo.

Zengdami pirmyn, pradedant greta mokslo metų ir naujus organizacines veiklas, metus, rašykite mintis, planus, siųskite savo metinius veiklos kalendorius. O labiausiai visų laukiamas yra nuotraukos! Ši šešių mėnesių trumpa redaktorės apžvalga baigiama padėka visiems prie spaudos prisidėjantiems ir skatinimu būti drąsesniais spaudos dalyviais — bendradarbiais.

Laima Š.

STUDIJŲ DIENŲ SAVAITGALIS

Darbo dienos šventės savaitgalį „Dainavoje“ vykusios tradicinės ateitininkų Studijų dienos buvo sėkmingos. Gausiai susirinkę įvairių kartų ateitininkai jautėsi lyg viena didėle šeima. Pakiliai nuotaiškai įtakos turėjo palankus oras, gerai paruošta programa, nuolat matomų ir dešimtmečius nematytų draugų susitikimai ir pabėdavimai, sveikas ir skanus maistas.

Užsiregistravusių dalyvių buvo arti pusantro šimto, bet atsirado ir tokių, kurie iš anksto nebuvo planavę dalyvauti.

Savaitgalį organizavo ir jam vadovavo Juozas Polikaitis.

Visą registraciją tvarkė Vakarė Valaitienė ir jos šeima. Dalyvius skaniai ir šaliai maitino vyriausia šeimininkė Ona Norvilienė ir jai talkinę Liucija Slikienė, Antanas Valavičius ir Viktorija Valaitienė. „Baltojo avino“ kavinėje vaisių tvarkė Adelė Lietuvninkienė — tai kavutė tarp akademių sesijų ir užkandžių dienai pasibaigus.

Akademinę dalį atliko Audra Baleišytė, dr. Frances Covalesky (Kavaliauskaitė), ses. Onutė Mikailaitė, Liūda Rugienienė, Laima Šalčiuvienė ir kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prie akademinių dalyvių, pirmojo simpoziumo (Konferencijos pranešimai) prisidėjo ses. Daiva Kuzmickaitė, dr. Petras Kisieliū, dr. Audrius Polikaitis ir dr. Vytautas Vygantas. Prie antrojo (sąjungų pranešimai) prisidėjo Vakarė Valaitienė (JAS), Asta Čuplinskienė, Gaile Černiauskaitė ir Vytautas Čuplinskas (MAS), Vytautas Žemaitaitis (SAS) ir dr. Algis Norvilas (ASS).

Vakarinės programos nusprendžia „Draugo“ redakcijos vadovybė ir taip privalo būti.

O kad gražiai sulaužytas skyrius ir kalba „sveika“, reikia padėkoti Irenai Regienei, su kuria redaktorė bendradarbiauja. Su Irena kalbamasi beveik kas savaitę. Ateitininkai, kaip organizacija, turime būti dėkingi „Draugui“, kad jo puslapiuose turime savo kampelį.

Noriu dar paminėti, kad JAS CV-ba tęsia pažymėjimų ir penkių dolerių „stipendijos“ teikimą jauniems ir jauniems, kurie skyrėsi aprašo savo veiklą. Tai graži valdybos iniciatyva skatinti jaunimą prie rašyto lietuviško žodžio ir savo veiklos branginimo.

Zengdami pirmyn, pradedant greta mokslo metų ir naujus organizacines veiklas, metus, rašykite mintis, planus, siųskite savo metinius veiklos kalendorius. O labiausiai visų laukiamas yra nuotraukos! Ši šešių mėnesių trumpa redaktorės apžvalga baigiama padėka visiems prie spaudos prisidėjantiems ir skatinimu būti drąsesniais spaudos dalyviais — bendradarbiais.

džiaugėmės stebėdami vaizdą, klausydami poezijos ir muzikos. Aleksandras Plėnys pirmą vakarą rodė savo per „cable“ televiziją rodytą filmą apie Lietuvą. Poezijos vakarą pasirodė Nijolė Gražulienė ir Dalia Stanišienė. Muzikos vakarą, kuriam salę pasigėrėtinai papuošė Taura Zankaitė-Underienė, programą atliko pianistė Frances Covalesky.

Sunku būtų rasti tokių turiningą, ir nuo mūsų pasaulio greito tempo atpalaiduojantį savaitgalį! Plačiau apie Studijų dienas bus rašoma „Draugo“ šeštadieniniame priede.

L.Š.

VISI DALYVAUKIMĖ ŠILUVOS ATLAIDŲ PROCESIJOJE

Visi Čikagos ir apylinkių ateitininkai yra prašomi dalyvauti Šiluvos atleidų procesijoje sekmadienį, rugsejo 14 d. Dalyviai renkasi 1 val. p.p. Maria mokyklos aikštėje, Marquette Parke. Iš ten procesijoje eisime į Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos baziliją, kur vyks iškilmingos pamaldos.

PRADEDAM VEIKLA

Daumanto — Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopa, apjungianti vaikus nuo vaikų darželio iki 8 skyriaus, naujus veiklos metus pradės sekmadienį, rugsejo 7 d., 9 val. r. šv. Mišiomis Pal. J. Matulaičio misijoje.

DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
ISSIPLĖTUSIAS KOUJ VERNAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
773-778-0888 arba 773-488-4441

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Whole Pain Treatment Institute
Nuguros, sprando, galvos, sąnarių
ir kt. vietų skausmo gydymo
specialistai
Chicago: 773-728-0800
East Dundee: 847-551-1212
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212

DR. VILIJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
1855-127 S. Laramie, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9366 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-841-2800
Valandos pagal susitarimą
Vakarinis ir savaitgalis tel. 708-894-1120

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - Vidaus ligos.
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Vidaus ir plaučių ligos
18300 West Ave.
Orland Park
708-348-6100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiamai. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

DRAUGO prenumėra yra mokama iš anksto:			
	metams	½ metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	

VEIKTI IR TIKĖTI

Pirmame skaitinyje bei Evangelijoje atrodo, kad kalbama apie paradoksus arba žmogiška išmintimi nesuprantamus dalykus. Antrasis skaitinys iš apaštalo Jokūbo laiško tačiau trumpai ir drūtai išsako esminius dalykus. Bet gyvenime reikia ir poezijos, ir prozos, ir paslaptingumo, ir realybės, tiek regimų dalykų, tiek ir juose glūdinčių neregimųjų, pažymi šio sekmadienio skaitinius komentuojantis kun. Carroll Stuhlmüller. Ir mes turime gerbti ne tik savo sielą, bet ir savo kūną; suvokti savo kilnumą tiek savo gamtiškoje, tiek ir antgamtinėje savo būtybėje.

Antrame skaitinyje (Jok 2:14-18) apaštalas Jokūbas ginčijasi su kraštiniais dvasingumo šalininkais, kurie mano, kad žmogaus darbai trukdo Dievo plano veikimui. Jokūbas jiems nedviprasmiškai išdėsto, jog pagal tikrąjį dvasingumą, vien žodžiai, nepaisant kaip dvasingi, kilnus ar Šventojo Rašto įkvėpti, neparengs drabužio neturintį žmogaus, nepamaitins badą kenciančiojo. Apaštalas susumuoja: tikėjimas, neišreikšiamas darbas, niekam tikęs. Maistas bei apranga — pagrindas žmogaus išsilaikymui, todėl apie juos sukasi ir dieviškų dalykų supratimas. Jokūbo aiškiai, patikimai, su susumavimu matome junginį tarp to, kas žmogiška, ir to, kas dieviška: „Aš tau darbais parodysiu savo tikėjimą“.

Bet yra atveju, pažymi kun. Stuhlmüller, kai visa mūsų dėmesį sutelkia dvasiški dalykai. Ir tai nereikia, kad tapome fanatikais, įsivaizduojančiais save kaip kūno neturintį dvasines būtybes. Gyvenime yra atveju, kai esame objektyviai, rimtai susirgę; kai kenciamie višą pajaukiam, nesupratimą; ar kai sekimas Kristumi nuveda kryžiaus keliu. Tokiais atvejais ir pagalbą ateina prašas Izaijas pirmame šio sekmadienio skaitinyje (Iz 50:5-9), ir šio sekmadienio Evangelija (Morkaus 8:27-35).

Šio sekmadienio ištrauka iš pranašo Izaijo grupuojama su trimis kitomis ištraukomis, vadinamomis Kenciančiojo Tarno giesmėmis (būtent: Iz 42:1-4; 49:1-6; 50:4-9; 52:13-53:12). Trečioje giesmėje (šios dienos skaitinyje) girdime Izaijo reakciją ir jam taikomus šmeižtus bei kaltinimus. Jis, kaip Dievo tarnas, išsaugo savo orumą, semiasi jėgų iš savo sielos gėlmės ir visiško pasitikėjimo Dievu. Šis tekstas žymiai skiriasi nuo apaštalo Jokūbo laiško. Šiandieninė Izaijo ištrauka ne-

turime pirmojo šios giesmės skirsnio: „Viešpats Dievas man davė iškalbą liežuvi, kad sugebėčiau žodžiu stiprinti nuvargiusius“, bet pažodžiui hebraiškai išsireiškimas, kuris lietuviškai perduodamas „iškalbus liežuvis“, reiškia „liežuvis (žmogus, kuris) iškalbė“. Kadangi žmogus išgirsta Dievo žodį per žmogišką patirtį, tuoj po to Tarnas sako: „Kas rytą zadina mano ausį, kad klausyčiausi, tarsi mokiniys“. Bet toks žmogus ateinantis žodis yra ir su ipareigojimu: tarnas negali nusigręžti, nors žmonių smūgiai, raunama barzda ir apspjaudymas jį visiškai paniekina. Dievo žodis ir tarno tvirta laikysena, kenciant pasipriešinimą, išsukia jo suvokimą: „Žinau, jog nebūsiu sugedintas“. Tad jis baigia žodžiais: „Štai man padės Dievas: tai kas gi mane bėpasmerkty?“

Pažiūrėję į ketvirtąją Kenciančiojo Tarno giesmę (52:13-53:12), pamatytume, kad darbo atlikimo atžvilgiu Tarnas nepasiekia; jis tik kencia, paniekintas, žmonių vengiamas, mušamas dėl žmonių nusikaltimečių. Tai stebinančias pavyzdys, kaip „nieko neveikdamas“ žmogus be galo daug pasiekia. Jo tylyjimas — tiesiog mistiškas — kaip Jėzaus ant kryžiaus. Tikėjimas vedė Tarną keliu, prasidėjusiu mokymu, artimo meilės darbais, ir pasibaigusiu nužeminimu tiesios ir teisybės dėlei: atvedė į ištikimo Dievo mokinio poziciją, ir pranašiška būseną, siekiančią iki Kristaus kryžiaus. Kenciančiojo Tarno fone apaštalo Jokūbo raginimas į veiklą suprantamas kaip dvasinio augimo pakopa.

Panašų vystymąsi matome ir šios dienos Evangelijoje. Pirmą Petras išpažįsta savo tikėjimą: „Tu esi Mesijas“. Bet netrukus kalba pasuka į kencijimą ir žmonių atmetimą. Petras tokiu postūkiu priešinasi, priekaištaudamas Jėzui. Matyt, tikėjimas jam dar nebuvo parodęs kelio, kuriuo reikės eiti. Tad Jėzus jam atsako: „Eik šalin, gundytoja!“ Bet ir Jėzui nebuvo lengva, matant kelią, kuriuo reikės eiti. Tačiau supratęs, kad ištikimybė Dievui ir tiesai nuodėmingame pasaulyje to reikalauja, jis savo mokiniams aiškiai pasakė: „Imkite savo kryžius ir sekite paskui mane“. Kelias, prasidėjęs kvietimu aiškiai išpažinti tikėjimą ir saugojęs Jėzaus gyvybę, kai dar nebuvo atėjęs laikas, dabar jau apgaubia jį tyli mirties kancija.

Bet tariamai pasyvi mirtis iš tiesų yra aktyviausias tikinčiojo gyvenimo momentas

Remontuojama Marijonų gimnazija Marijampolėje. Tikima, kad jau ateinančių metų rudenį ji gales atverti duris moksleiviams, tačiau dar labai reikia lėšų, kad darbai būtų laiku užbaigti. Jeigu kas galėtų paaukoti šiam svarbiam tikslui, galima aukas siųsti kun. Viktorui Rimšeliui, MIC, „Draugo“ adresu, pažymint, kad tai Marijonų gimnazijos remontui.

PERSPĖJIMAS, Į KURĮ KREIPTAS DĖMESYS

E. RINGUS

Tuoju po Antrojo pasaulinio karo kiekvienas „dypukas“ bandė spėti ateitį. Apie grįžimą tevynei nebuvo kalbos. Vienu metu komunistinės sistemos užtekė visiems. Be to, teko stebėti sovietinių piliečių padėtį stovyklose, kai juos sąjungininkai be pasigailejimo atiduodavo NKVDistams. Daug tragiškų atvejų teko matyti, kai vežamieji bėgdavo iš stovyklų, kai daugelis perspįjau davo rankų venas, kai vykdavo savizudybes įvairiais metodais, kai einant per tiltą pakeliumi ir sovietų rankas, motinos mesdavo savo vaikus į upę.

Visų pokalbių tema būdavo:

— heroiškausias ištikimybės ir pasitikėjimo veiksmai, sekant savo mokytoją. Tad kaip tik pažėminančiam momente ryškiausiai suspindi žmogiškasis kilnumas, kaip ir Kenciančiam Tarnui. Toks tikėjimas susumuojamas Jėzaus žodžiais: „Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas prarado savo gyvybę dėl manęs ir dėl Evangelijos, tas ją išgelbės“. Su Jėzumi peržengiamie iš mirties į prisikėlimą, ir tuomet tikėjimas sušvinta Dievo garbės regejimo spindesiu.

Aldona Zailskaitė

itikinti pasaulį, kad sovietinis aparatas, laikydamasis Lenino dėsnių, nesidžiaugia pergale Europoje, bet turi globalines užmačias komunistinei doktrinai įgyvendinti. Tam užbėgti už akių G. Kennan siūle Vakarų pasauliui, ypač Amerikai, apsirūpinti kantrybe ir pastoviai priešintis komunizmo plitimui, kur tik jis bandys pasireikšti. Autorius taip pat išpejo, kad sovietai naudos karines jėgas savo siekiams. Todėl, dar tik karui pasibaigus, G. Kennan nustebina politikus, skatindamas nenusiginkluoti, bet modernizuoti ginkluotą pajėgas.

Atsimenant tuolaikines nuotaikas, nesunku suprasti kai kurių politikų reakciją į Kennan straipsnį, apkaltinant jį esant militaristu. H. Wallace, Roosevelt viceprezidentas, kaltino G. Kennan už jo pralaimėjimą prezidentiniuose rinkimuose 1948 m. H. Wallace, didelis Maskvos draugas, tuomet surinko tik 2% balsų.

Grįžtant prie straipsnio, reikia padėkoti drąsiam autoriui už Amerikos politikams akių atvėrimą. Nėra abejonės, kad jis prisidėjo prie to, jog baltai buvo atskirti nuo sovietijos, sukurta nauja pabėgelių kategorija ir tinkamai įvertinta jų padėtis bei jų teisės. Su G. Kennan straipsniu santykinai tarp karo sąjungininkų pasikeitė ir prasidėjo naujas laikotarpis, vėliau pavadintas „šaltuoju karu“.

G. Kennan vis dar yra veiklus ir kartais dalyvauja, nagrinėjant tarptautinius reikalus.

KALBININKAI BAIGĖ VASAROS EKSPEDICIJAS

Šią savaitę baigiasi tradicinės mokslinės vasaros ekspedicijos. Pirmieji iš jų sugrįžo kalbininkai.

Tris ekspedicijas surengė Lietuvių kalbos instituto mokslininkai. Viena jų grupė dirbo Skuodo rajono Mosėdžio apylinkėse. Vadovaujami mokslinės bendradarbes Birutės Vanagienės, jie rinko medžiagą ruošiamam Mosėdžio šnektų žodynui.

Mosėdžio šnektas, pasak instituto direktoriaus pavaduotojo, humanitarinių mokslų daktaro Kazimiero Morkūno, yra vadinamajame latvių kalbos plote, joje nemažai latviškų. Todėl šis šnektas yra savotiškas raktas, padedantis tyrinėti lietuvių ir latvių kalbų sąveiką. Be to, iš Mosėdžio apylinkių yra kilęs Simonas Daukantas, jo raštuose, kurie leidžiami akademiniu lygiu, taip pat yra daug vietinės šnektos žodžių.

Mosėdžio šnektos žodynas bus išleistas, tikriausiai, jau kitais metais. (Elta)

sosė futbolo rinktinės rungtynėse. Toje rinktinėje turėjau malonumą žaisti su tokiais buvusios Lietuvos rinktinės žaidėjais, kaip Adomavičius, Jeršovas, Tevelis, Bačinskas. Žaidžiau įvairiose puolimo pozicijose, dažniausiai centro, ir esu įmušęs ne vieną įvartį. Tačiau, bendrai paėmus, išėvijos futbolo rinktinė laimėjimais pasigirti negali, nes tų jėgų neužteko prieš stiprias kitų tautų ar vokiečių komandas.

Ir trečioje pabaltiečių šventėje pralaimėjome latviams 3:2. Nepasisekė ir išvietintųjų tautų šventėje, Nuerberge. Kiek sekmingesnis buvo pasididinsis rinktinės pasirodymas prieš kelias vokiečių komandas Pietų Vokietijoje. Neuzmirštamos rungtynės buvo prieš vokiečių aukščiausios lygos komanda Frankfurt „Eintracht“. Prie 5.000 žiūrovų rungtynės bai-

gesi 3:3, o man pasisekė įmušti du įvartius.

Pasihaigė vienatvės dienos

Karo audra atskyrė jauną Joana Dauginaite nuo tėvų ir per Baltijos jūrą nubloškė į Šiaurinę Vokietiją, netoli Hamburgo. Po karo ji ten mokėsi gailėstingųjų seserų mokykloje ir kurį laiką dirbo ligoninėje. Iš ten, kartu su iš Kretingos pažįstama Palubinskų šeima, persikėlė į Muencheno karo pabėgėlių stovyklą. Čia ji lanke gimnaziją ir gyveno mergaičių bendrutyje. Retkarčiais su draugėmis ateidavo į šokių vakarus. Mėgavo ir aš šokius, nemaziau, kaip sportą.

Ir taip atsitiko, kad metų pabaigoje ta jauna graži blondinė tapo mano žmona, užbaigdama mano vienatvės dienas.

Žiedus sumainėme 1946

m. gruodžio 26 d. mažoje stovyklos koplyčioje, dalyvaujant artimiausiems ir keliems draugams. Kuklias vaišes paruošė pati Joana. Apie poves-

Tautiškumas ir valstybingumas

Danutė Bindokienė

Kazin kiek yra tautų, iškilmingai švenčiančių įvyki, kuris iš tikrųjų neįvyko? O gal šiuo atveju lietuviai vieningai, pasirinkę Tautos šventės vardu vadinti rugsejo 8-tąją, nors sukaktis, minima tą dieną, sukelia liūdesio, net pykčio jausmus. Ji taip pat netiesiogiai žadina priešiškus jausmus kaimyninei valstybei, dėl kurios politinių manipuliacijų, vykdytų prieš gerokai daugiau, kaip 500 metų, Lietuva prarado progą pasukti istorijos tėkmę daug sau palankesne kryptimi.

Tautos šventė lietuvių kalendoriuose pradėta žymėti nuo 1930 metų, skirtų paminti vieno genialiausių ne tik Lietuvos, bet galbūt visos Europos viduramžių valdovų — Vytauto Didžiojo mirties 500-metį. Metai buvo pavadinti Vytauto Didžiojo vardu, o Tautos šventė turėjo priminti kiekvienam lietuviui, kad 1430 m. rugsejo 8 d., Švč. M. Marijos šventėje, Vytautas būtų buvęs vainikuotas antruoju Lietuvos karaliumi ir, pagal anų laikų papročius, savo tautą turėjęs teisę atskirti nuo bet kokios sąjungos su kitomis valstybėmis — šiuo atveju kaimynine Lenkija, kuri del savanaudiškų užmačių visomis priemonėmis stengėsi Lietuvą laikyti savo įtakos sferoje. Karaliaus vainikas ant Vytauto galvos turėjo sėkmingai užbaigti tai, ką prieš porą šimtų metų pradėjo Mindaugas, žengęs labai drąsų žingsnį Vakarų Europos ir krikščionybės link. Galime tik įsivaizduoti, kokia būtų buvusi Lietuva Vytauto laikais, jeigu Mindaugo išvalgumo pagrėta sekla būtų prigijusi. Tačiau anuomet tauta nebuvo pasiruošusi taip staigiai ir iš pagrindų pakeisti savo gyvenimo būdą, juo labiau, kad smulkieji kunigaikščiai atsisakė matyti toliau asmeniš-

kų ambicijų akiracijo ir viso krašto gerovei paaukoti savo valdų labai trapią nepriklausomybę, kurią ilgainiui vis tiek būtų sunaikinę stipresni kaimynai.

Nors Mindaugas neilgai išliko soste, bet Lietuvai pavyko išlaikyti savo valstybingumą, tad ir neseniai įvesta nauja Valstybės dienos šventė (liepos 6 d.), prisimenant Mindaugo vainikavimą pirmuoju Lietuvos karaliumi, yra tikrai prasminga. Gaila, kad ji beveik išstūmė iš valstybinių švenčių sąrašo Tautos šventę.

O reikėtų švesti jas abi, kiek pakeičiant Rugsejo 8-tosios

savoką: mažiau skiriant dėmesio neįvykusiam Vytauto Didžiojo vainikavimui ir „lenkų klastai“, del kurios anuometinės iškilmes neįvyko, o šventės pagrindu imant pirmąjį jos pavadinimo žodį: Tauta.

Ir valstybingumas, ir tautiškumas sovietų okupacijos dešimtmečiais buvo stengiamasi išguiti iš lietuvių kalbos žodyno. Lietuvos valstybingumas buvo panaikintas su antrosios bolševikų okupacijos pradžia, nors galėtume sakyti, kad jis dingio jau 1940 metais, sovietų tankams įriedėjus į Lietuvos teritoriją. Juk nuo to laiko mūsų tevyne nematė laisvės iki šio dešimtmečio pradžios. Ji išgyveno tik besikeičiančių raudonųjų, rudųjų ir vel raudonųjų okupacijų siaubą. Svetimiesiems sėdint valdžios viršūnėse, apie bet koki valstybingumą negalėjo būti nei kalbos. Tačiau okupantui buvo ne mažiau pavojingas ir okupuoto krašto tautiškumas. Tiesa, ji buvo stengiamasi iš tautos sąmonės ištrinti daug subtilesniais būdais, pradedant rašomąja ir šnekamąja kalba. Panaši taktika jau buvo išmėginta carų valdymo laikais, uždraudus lietuviams spauda lotyniškoms raidėms, vienok pamiršt, kad anuomet net per 40 metų neįpratino lietuvius skaityti rusiškais rašmenimis, nepavertė juo nei pravoslavais, nei rusais. Deja, kone pusę šimtmečio i lietuviškas galvas kaltieji žodžiai „valstybė, valstybinis, tautiškumas, tautybė, tautinis, tauta“ pakaitaliai „nacija, nacionalinis, etnografinis, šalis“ — buvo sekmingesni. Net dabar, jau nepriklausomoje Lietuvoje, nežadama atsisakyti bolševikmečiu subtiliai įbruktų pakaitalų.

Ir Mindaugas XIII šimtmeityje, ir Vytautas Didysis — XV suprato, kad Lietuva yra savita tauta, skirtinga nuo lenkų, rusų, vokiečių, kad ji turi teisę į savo valstybingumą ir tautiškumą. Jų ryžtas ir pastangos buvo tarsi gairės lietuvių ateities kartų žingsniams į savarankišką, nepriklausomą gyvenimą. Šimtmečių tekme parodė, kad laisvė ir nepriklausomybė yra svarbiau už asmeniškas ambicijas, už menkos sielos žmonių nereikšmingus siekius. Branginkime savo tevynes tautiškumą, saugokime jos valstybingumą, nes už jį užmokėta labai aukšta kaina.

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

(Tęsinys)

Dar ir dabar nesuvokiu, iš kur tada turėjau tiek energijos ir kodėl buvau taip vertinamas, kad be krepšinio dar toje patioje šventėje žaidžiau futbolo ir tinklinio rinktinėse. Ir dar bėgau 4x100 m estafetėje. Futbole laimėjome prieš estus, bet gavome 5:2 nuo latvių. Pralaimėjome tinklinį ir beveik viską lengvoje atletikoje, ir likome paskutinėje vietoje.

Antroje pabaltiečių šventėje (sekančiais metais) mano dalyvavimas buvo trumpas. „Šarūnas“ atstovavo lietuvių krepšinio rinktinėi ir nesunkiai laimėjo prieš latvius ir es-

tus. Buvau pakviestas ir aš, bet prieš tai turėjau žaisti futbolo rungtynėse prieš latvių rinktinę. Antrajame kėlinyje gražią Kevalaiečio pasuotę var-tų link bandžiau mušti su galva. Tą patį darė ir latvių gynybas Akrens. Mudviejų galvos susidūrė, bet jo buvo kietesnė. Kritau, kaip lapas, be sąmonės. Pastatė ant kojų ir leido dar baigti rungtynes. Tačiau aš dar nebuvau atsigaavęs ir nežinojau kas ten dėjosi. Vakare buvau nuvežtas į ligoninę, kur visą savaitę išgulėjau su lėdais ant galvos.

Likimas lemė visiškai pasveikti ir toliau dalyvauti vi-

Lietuvių futbolo rinktinė 1947 m. Augsburgėje vykusiame žaidynėse. Penktas iš kairės: Vytautas Grybauskas, kuris rungtynėse su latviais, stengdamasis mušti įvartį, kaktomūšias su latviu Akrensu, savaitę pralaido ligoninėje.

UNIVERSITETAS VALSTYBĖS IR TAUTOS SARGYBOJE

PILYPAS NARUTIS

„Nuo Aukštųjų kursų Kaune iki Kauno Technologijos universiteto 1920-1997“, pasirodė 75 metų sukaktuvinė Kauno technologijos universiteto knyga. Sudarytojas — prof. habil. dr. Algirdas Matukonis. Skyrių autoriai: Genė Duobinienė, Česlovas Jakimavičius, Juozas Leonavičius, Nijolė Lietuvninkaitė, Bronislovas Martinkus, Marijonas Martynaitis, Justinas Palaima, Leonardas Rinkevičius, Jurgis Slavėnas, Aleksandras Targamadzė. Leidykla „Technologija“, Kaunas, 1997.

Ši knyga įdomi peržvelgti, nes joje matome Lietuvos valstybinio ir tautos gyvenimo garbingą, sudėtingą, o kartais tragišką praeitį. Profesūra ir studentija — tai mūsų tautos išmintis ir patiba. Universitetas nuolat budino tautą. Okupantai mėgino universitetą sau palenkti pačiomis moderniausiomis priemonėmis, arba sunaikinti, bet nepavyko.

Pirmame puslapyje dokumentinė kopija: „Ministerių kabineto posėdis 1922 m. vasario mėn. 13 d. 5 val. 10 min. vak. Posėdžiui pirmininkauja Ministeris pirmininkas E. Galvanauskas. Dalyvauja Ministreriai: prof. V. Jurgutis, J. Aleksa, Majoras Slizys, prof. Juodakis, S. Vileišis, V. Karoblis, K. Oleka, J. Dobkevičius, M. Soloveičikas ir Valstybės Kontrolierius J. Zubrickas“, ir „Ministerių Kabinetas, vadovaudamasis Vilniaus universiteto įstatymu ir turėdamas omenyje Steigiamajame Seime svarstomą universiteto Statuto projektą ir universiteto atidengimo klausimo pribrendimą ir reikalingumą, nutarė 1922 metų vasario mėn. 16 d. atidengti universitetą Kaune...“

Dokumentas patvirtintas dviem antspaudais „Sigilum Magnum Universitatis Lithuaniae — 1922“ (Vytis viduryje) ir „Vytauti Magni Universitatis ... Caunae“ (Su Vytauto atvaizdu viduryje).

Si dokumentinė kopija būdinga tuo, kad anuo metu protokoluojama taip tiksliai, ne tik valandos — „5 val.“, bet ir minutės — „10 min. vak.“, kada tas posėdis įvyko, o tuo tarpu ministrų pavardės pažymimos be vardų, o tik vardų raidės — „E. V. J.“, „S.V.K.J.“, „M.J.“ Prie Slizio ir Jodakio pridodant titulą „Majoras“ arba „Prof.“, net ir vardų raidžių nežymi.

Įdomus ir būdingas anam

metui naujo universiteto atidarymo pagrindas; „vadovaudamasis Vilniaus universiteto įstatymu“. Ano meto mūsų politinės viršūnės Vilnių ir Vilniaus universitetą laikė neatskiriama Lietuvos dalimi ir į lenkų okupaciją žvelgė kaip į laikiną. Vilniaus universitetą laikė centriniu Lietuvos kultūros židiniu.

„1997 m. vasario 16 d. sukanka 75 metai, kai atgimusi Lietuvos valstybė įkūrė Kaune Lietuvos universitetą... Siekdami deramai paminėti tokią reikšmingą sukaktį, KTU senatas ir rektoratas inicijavo šio leidinio parengimą“. Taip rašo šios knygos sudarytojas, prof. habil. dr. Algirdas Matukonis.

Atkreiptas dėmesys į lietuvių norą nuo senų laikų kopti ir aukštąjį mokslą: jau 1636 m. matematikas prof. Osvaldas Krygeris parašė balistikos traktatą apie patrankų nutaikymą.

Aukštajam mokslo židiniui pagrindą davusi, Aukštųjų mokslų draugija jau 1918 m. Zigmą Žemaitis 1919 m. rudeniį įteikęs vyriausybei memorandumą įrodinėdamas, kad aukštosios mokyklos steigimą negalima atidėlioti. Aukštieji kursai atidaryti 1920 m. sausio 27 d. Kursus pradėjo lankyti 522 klausytojai, iš kurių 244 buvo tikrieji studentai: humanitarinių — 11 (vadovas E. Volteris), Teisės — 88 (vadovas A. Janulaitis), Matematikos-Fizikos — 20 (vadovas Z. Žemaitis), Gamtos — 66 (vadovas P. Avizonis), Medicinos — 159 (vadovas M. Nasvytis), Technikos — 7 (vadovas J. Šimolūnas). Nei Aukštųjų kursų dėstytojų, nei klausytojų, nepatenkino privacios mokyklos statusas ir Vyriausybė 1922 m. vasario 16 d. įsteigė Lietuvos universitetą, o 1930 Vytauto Didžiojo sukaktuviais metais Universitetas pavadintas Vytauto Didžiojo vardu.

Pamėginu į knygą sutrumpintai žvilgtelti kaip Lietuva stengėsi kopti aukštyn, ir okupacinių metų rėmuose, kaip okupantai mus bandė žlugdyti.

Carų okupacija

Rusijos carai, įkūrę Petrapių, prakirtę langą į Vakarus, (dabar jau „langas“ iki Karaliaučiaus!), uždarinėjo mokyklas, gimnazijas ir uni-

• Vytauto Didžiojo universiteto vėliava.

versitetus Lietuvoje, naikindami lietuvių kultūrinę tautinę pažangą. Po 1830-1831 m. sukilimo caro valdžia uždarė Vilniaus universitetą... Lietuva atsiderė kultūrinio genocido gniaužuose. „Neįtikėtina ir dabar kai kam, kad vaikai ir juos lietuviško žodžio pradmenų mokiuseji kaimo daraktoriai buvo caro žandarų žiauriai plakami, o ūkininkai, suteikuseji šioms improvizuotoms mokykloms laikiną prieglobstį, — baudžiami didele bausmėmis. Lietuvoje veikiosios pradinės mokyklose ir negausiose gimnazijose buvo dėstoma rusų kalba“.

Nepriklausomoje Lietuvoje

Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę 1918.02.16 Lietuvos Valstybės taryba laikė būtina skubotai parengti universiteto statutą, kuris buvo patvirtintas 1918.12.05, ir šis parengtas statusas tapo 1922 m. Kaune įkuriamo Lietuvos universiteto pagrindu.

Universiteto steigimo įsakymą pasirašė Respublikos prezidentas A. Stulginskis. Universiteto rektoriumi paskirtas prof. Jonas Šimkus, dekanas: Teologijos fakulteto — dr. Jonas Maculevičius-Maironis, Socialinių mokslų — prof. Augustinas Voldemaras, Medicinos — prof. dr. Petras Avizonis, Gamtos-matematikos — Zigmą Žemaitis, Technikos — prof. Pranas Juodelė.

Lietuvos universitetas turėjo savo analogą Vakarų uni-

versitetuose — Anglijos Ludso, Mančesterio, Belgijos — Briuselio bei Liežo. Universitetas plėtėsi į visas sritis ir davė pagrindą Žemės ūkio akademijai (1924), ir vėliau Veterinarijos akademijai (1936) ir 1951 m. Kauno politechnikos institutui.

Pagal 1922 m. Universiteto statutą vyriausias Universiteto organas yra Universiteto Taryba, vykdomoji valdžia — Senatas, susidedantis iš prezidento ir visų fakultetų dekanų. Prezidiumą įėjo rektorius, prorektorai ir sekretorius, renkami pagal 1922 m. Statutą kasmet, o pagal 1930 m. Statutą kas treji metai.

„Senatui tekdavo reaguoti ir į įvairius išpuolius prieš Universitetą ne tik vyriausybės sluoksniuose, bet ir spaudoje“.

Kaip procedūra, taip ir Senatas, palaikė labai glaudžius ryšius tiesiogiai su studentais ir stengėsi studentams padėti. „Senatui rūpėjo ir studentų materialinė padėtis... Senatas išrupino papildomų stipendijų“ (p. 32).

Knygoje lentelė 4.1 (statistikos) supažindina su universiteto mokomuoju personalu. Vyresnysis, jaunesnysis, pagalbinių, techninių ir privatdocentų sudarytas personalas 1922 metais turėjo 139 asmenų. Lentelė 4.2 rodo, kad Universitetas 1938 m. sausio 1 d. turi 2,894 studentus (4.4 lentelėje — 3,059 studentai?). Pagal fakultetus atrodė taip: Teisų — 816, Medicinos — 664, Technikos — 592,

Humanitarinių — 391, Matematikos-gamtos — 255, Teologijos — 176.

Labai įdomu, kad „iš 1932 m. rudens semestro I kurse buvo registruota 419 klausytojų po penkerių metų 1937 m. diplomantais tapo tik 32 klausytojai“. Kokia priežastis to „nubyrėjimo“? Duodama keltą priežastį, bet (ir aš su tinku), viena iš svarbiausių tai „dideli reikalavimai matematikos disciplinų... ir kontroliniuose darbuose“.

„Reikia pabrėžti, kad reikalavimai disertacijoms daktaro laipsniui gauti Lietuvos universitete buvo ganėtinai dideli ir neretai viršydavo kai kurių Vakarų Europos universitetų reikalavimų lygį“ (p. 37).

Per Universiteto gyvavimo metus nepriklausomybės laikotarpiu iš viso daktaro laipsnį gavo: Teologijos-filosofijos fakulteto — 17 asmenų, Humanitarinių — 8, Teisų — 6, Matematikos-gamtos — 13, Medicinos — 22, Technikos — 4.

„Stazuoti užsienyje kelias pasirodė esąs sėkmingas... jie vėliau tapo žymiais Lietuvos mokslininkais daugelis Universiteto absolventų: Matema-

tikos-gamtos fakulteto K. Baršauskas, J. Matutis, J. Janickis, P. Brazdžiūnas, A. Jucys, P. Slavėnas, P. Katilius, A. Minkevičius, J. Dagys ir kiti...; Teologijos-filosofijos — A. Maceina, Z. Ivinskis, J. Griunius, J. Girmius ir kt.; Humanitarinių mokslų fakulteto — P. Skardžius, A. Salys, V. Maciūnas, J. Jakštas, J. Dumčius ir kt.; Teisų fakulteto — D. Krivickas, D. Budrys, J. Butas, A. Tamošaitis ir kt.; Medicinos fakulteto — J. Kupcinskis, V. Kanauka, K. Ozelis ir kt. „Technikos fakulteto — J. Indriūnas, L. Kaulakis ir kt.“ (p. 41).

Iš aprašymo matome, kaip stengtasi tobulintis Europos universitetuose ir žengti kultūrinėje mokslinėje srityje. Studentų skaičius nuo 1922 m. — 1,168 studentų, 1932 m. — 4,553 studentų ir po to mažėjo 1939 metais iki 3,052 studentų. Pagal fakultetus 1939 metais pasiskirstė: Technikos 23,2 proc., Medicinos 21,0 proc., teisės 20,8 proc. Matematikos 13,34 proc., Teologijos 67,7 proc.

Per 1922 - 1950 metus įvairių specialybių inžinierių parengta 936. Vyrai sudarė 64,4 — 73,7 proc.

Tautybėmis: 1922 m. lietuvių studentų buvo 56,6 proc., žydų 41,8 proc. ir vienas vokiečių. Vadinasi, pradžioje lietuvių buvo vos vos virš pusės. Kitos tautybės mokslą laikė savo išlikimo pagrindu ir skverbėsi į mokslą.

1939 m. lietuvių 79 proc., žydų — 16,1; lenkų — 1,8; rusų 1,2; vokiečių 1,1; kitų tautybių — 0,7. Būdinga, kad

ilgą laiką Medicinos fakultete lietuvių buvo 50-65 proc. Ilgainiui nusistovėjęs lietuvių procentas apytikriai atitinka lietuvių gyventojų valstybėje procentinį rodiklį (p. 53).

Atgavus sostinę Vilnių po 1939 m., iš Kauno VDU į Vilniaus universitetą perkelti trys fakultetai: Teisų, Humanitarinių ir Matematikos-gamtos.

Labai išsamiai aprašyta Technikos fakulteto veikla. Lentelė 5.1 supažindina su mokymo planais, kurie išpildomi 5 metų rėmuose.

Lietuva ruošė plataus masto inžinierius. Universitetas savo apimtimi buvo panašus į Vakarų Europos universitetų apimtį, išskyrus, kad Vakarų universitetai ruošė daugiau specifinius, dalykinius, „siaurais“ masto inžinierius. Lietuva paruošdavo labai stiprius bendros apimtys inžinierius.

Pristatomos Lietuvos studentijos organizacijos, kurias patys studentai susikūrė.

Jas išminėsiu, nes tų organizacijų studentija (išskyrus komunistus) sukūrė stiprų pagrindą tautos rezistencijai su okupantais naciais ir bolševikais.

Ateitininkų organizacija, turėjusi net 13 korporacijų, kurios sudarė Studentų Ateitininkų Sąjungą (SAS), 1932 m. turėjo 800 narių, susijungusi su moksleiviais ir sen-draugiais į Ateitininkų Federaciją, leido žurnalą „Studentų dienos“. Ateitininkija pasistatė ateitininkų rūmus. Ateitininkų organizaciją globojo profesorai: P. Dovydaitis, S. Šalkauskis, K. Pakštas, V. Mykolaitis-Putinas, J. Eretas ir kiti.

Tautinės ideologijos korporacijos „Neo-Lithuania“ ir „Filie Lithuaniae“ narių skaičių po ateitininkų užėmė antrąją vietą. „Naudodamiesi visuomenės, vyriausybės ir JAV lietuvių parama... 1928 m. baigė statyti savo rūmus. Leido žurnalą „Akademikas“. Garbės nariais buvo: J. Basanavičius, B. Balutis, J. Jablonskis, J. Mačiulis-Maironis, A. Smetona, J. Tumas-Vaižgantas, P. Vileišis, S. Kymanaitis-Čiurlionienė.

Prie jų rėmėsi ir negausi voldemarininkų korporacija „Lietuva“.

Liaudininkų ideologijos draugija „Varpas“, korporacijos — „Žalgiris“, „Azuolas“ ir „Rimtis“ vienijosi į Studentų varpininkų sąjungą. Varpininkai pabrėžė kultūros, demokratizmo ir tautiškojo principus. Leido dar ir žurnalą „Moksleivis“, buvo aktyvus studentijos veikėjas, dalyvavo studentų atstovybės valdyboje. Garbės nariai buvo: J. Bortkevičienė, K. Grinius, M. Slezevičius ir kiti.

Studentų socialistų orga-

nizacija, pasivadinsi aušrininkais nuo žurnalo „Aušra“, ir pasaulėžiūra buvusi socialistine, bet studentų socialistų draugija diferencijavusi, kaip dalis aušrininkų ir prisidėjo prie komunistų grupuotės. Susibūrę į „Žaidros“ draugiją siekė „lavinis ir tirti mokslinį socializmą“. Draugijai priklausė mokslininkai D. Budrys, V. Girdzijauskas, J. Lauzika ir kiti.

Komunistinės ideologijos draugija „Atžala“ įregistruota 1926 m. gruodžio 9 d. ir ją uždarius buvo įregistruota „Aurora“, tęsusi tą pačią komunistinę veiklą, ją uždarius „pavieniai komunistai ir toliau bandė steigti mažus organizacinius vienetus, taip pat infiltruodavo narius į kitas organizacijas“.

Čia įsiterpiu su pastaba. Manau, jog aiški leidinio klaidą, kad toliau tame pačiame skyriuje, kuriame rašoma apie komunistus, rašoma ir apie „Regionines studentų organizacijas“, kaip „Mazojų Lietuvą“, „Zemaičių korporaciją“, „Filie Samogitiae“ ir Dzukų draugiją ir „Suduvia“, lyg kad jos priklausytų prie tos „Komunistų draugijos“ (Nebent čia norima pasakyti, kad jos buvo komunistų infiltruotos?)

Leidinyje apie komunistus sakoma, kad: „Dauguma... aktyviai prisidėjo prie sovietinės sistemos įtvirtinimo okupuotoje Lietuvoje“. Čia tenka aiškiau pasisakyti. Visa tauta pergyveno, kad nepriklausomoje Lietuvoje slaptai veikė komunistai prisidėjo ne tik prie „įsivertinimo“ sovietų, bet ir tiesiog prie Lietuvos okupacijos ir prie Lietuvos gyventojų genocido.

Tautinės orientacijos studentų organizacijos: karininkų korporacija „Ramovė“, Studentų skautų draugija, korporacija „Jūra“, „Romuva“ ir „Romovos vaidilutė“. Visos jos apėmė bendresniu pagrindu veikiančią tautinių orientacijų studentiją.

Profesinės — fakultetinės studentų organizacijos: „Plienas“ technikos fakulteto vyria, kuri buvo užsibėrėjusi išugdyti kūrybingą, darbštą lietuvių inžinierių. „Fraternitas Lithuaniae“ — medicinos studentai, „Patrija“ — odontologų, „Unitas“ — teisininkų ir ekonomistų. Humanitarų draugija, Technikų draugija, Gamtininkų draugija garsėjo plačia veikla.

Tautinių mažumų studentija taip pat turėjo savo organizacijas:

Žydų „Jordania“, ir „Her-celia“, žydų studentų sionistų socialistų draugija.

Lenkų korporacija „Liauda“ ir Studentų lenkų susivienijimas, ir Studentų lenkų sąjunga „Znisz“.

Rusų korporacija „Ruthenia“ ir „Alacritas“, studentų rusų „Filise Rutheniae“ ir Studentų rusų susivienijimas,

Vokiečių korporacija „Armnia“, Latvių korporacija „Si-drabenis“.

(Bus daugiau)

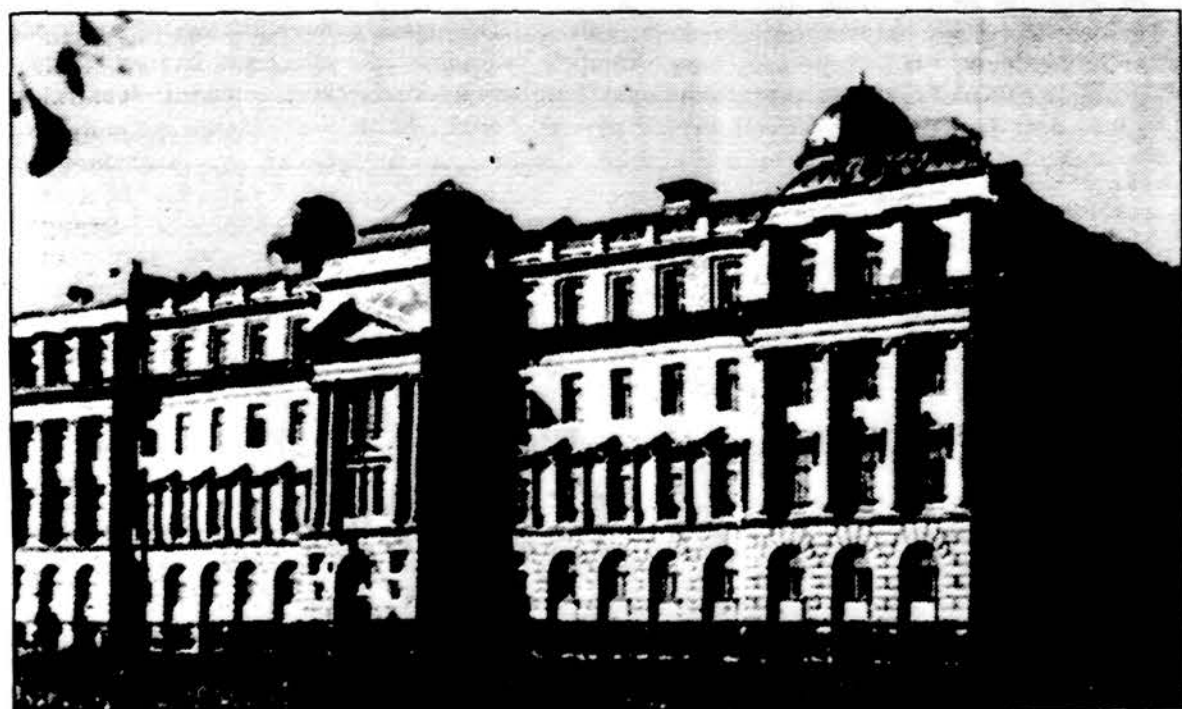
PARAMA ŪKININKAMS

Iš Kaimo remimo fondo Joniškio rajonui skirta 2,3 mln. litų. Beveik visi šie pinigai atiteks ūkininkams. Bus kompensuota už įsigytą naują techniką.

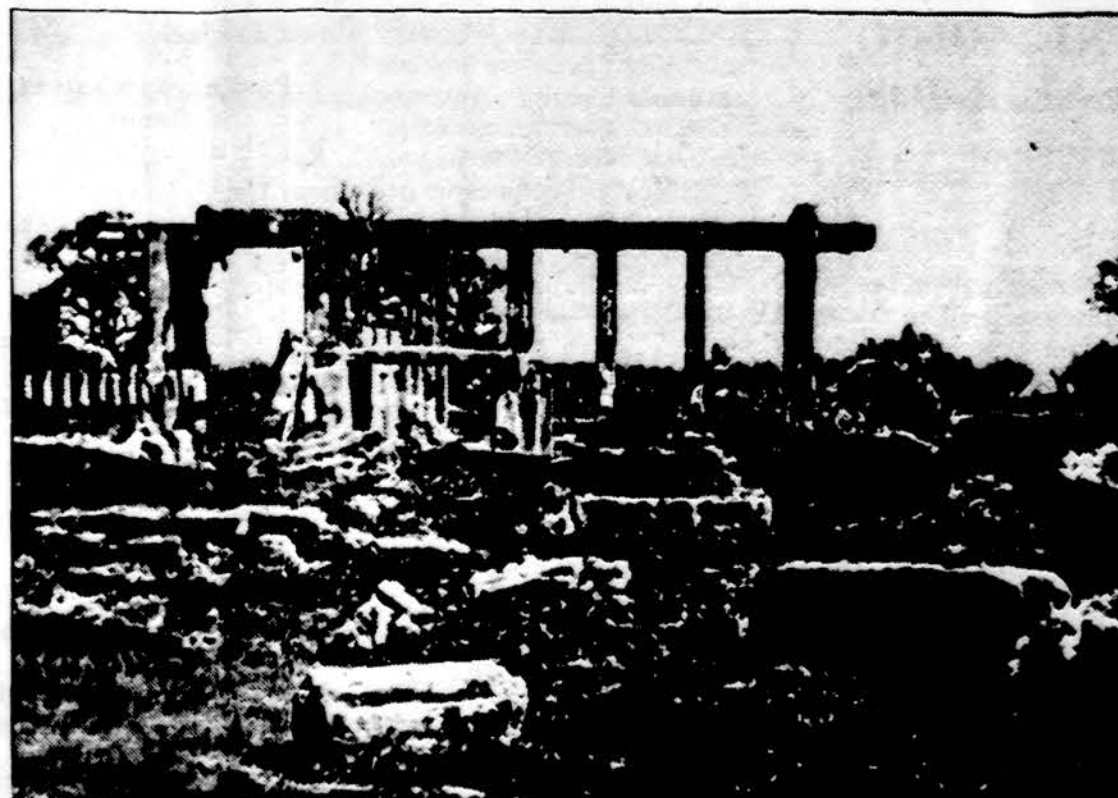
Kai kuriems ūkininkams artimiausiu metu bus pradėtos tiesti elektros perdavimo linijos. Šio fondo lėšų skirstymo komisija nusprendė finansuoti ir dviejų bendro naudojimo kelių tiesimą, aržinių gręžinių įrengimą.

Malonu, tai, kad paramos pagaliau susilauks ir tie, kurie jos niekada nėra gavę.

(VL)

Kairėje: Vytauto Didžiojo universiteto Fizikos-chemijos instituto romai Aleksote 1931 metais. Juos 1944 metais vokiečių kariuomenė susprogdino. Dešinėje: susprogdintų Fizikos-chemijos instituto rūmų likučiai. Kaip ir visa Lietuva, Vytauto Didžiojo universitetas po nepriklausomybės atstatymo 1990 m. kovo 11 d. pakilo naujam gyvenimui ir vėl rengia Lietuvos jaunimą geresnei atečiai.

APMASTYMAI IŠ TURNIŠKIŲ

Rugpjūčio 14-sios „Drauge“, Liūdos Rugienienės aprašyme apie PLB seimą Vilniuje, gan daug vietos paskirta man. Iš tikrųjų malonu, kad, net būdamas Vilniuje, nesu užmirštas Amerikoje. Tiesą pasakius, jau nuo 1994 metų iš pažįstamų girdėjau, kad esu dažnai linksnuojamas. Nesuvokiau kodėl, bet ir nesirūpinau, nes, kiek žinau, nebuvau vienintelis nusipelnęs jos dėmesio. Bet štai minėjame aprašyme „Drauge“ jau konkretūs kaltinimai apie mano pareiškimus spaudoje ir raginimas, kad visuomenė „turėtų atkreipti į jo (t.y. Gailos J.G.) daromus kai kuriuos pareiškimus apie JAV lietuvių, ne vien tik mūsų, bet ir Lietuvos spaudoje. Pavyzdžiui, būnant atsakingose pareigose netiktų skaitytojų dėmesį nukreipti į „vieną sulūžusią dantisto kėdę“ ir kurti klaidinančius įvaizdžius, kuomet iš JAV lietuvių į Lietuvą medicinos pagalba atplaukia milijonais“.

Ketverius metus besidarbuodamas PLB atstovybėje Vilniuje, turėjau daug progų matyti gaunamą labdarą: stebėjau jos dalinimą politiniams kalinėjams ir tremtiniams, kalbėjau su labdarą gavusiais, pats vežiojau ir dalinau JAV lietuvių suaukotas lešas vargšams šeimos, lankiau našlaičius ir ligonines. Jeigu tos labdaros atžvilgiu aš būčiau kritiškas ir nematyčiau naudos Lietuvai, tikrai nebūčiau to daręs. Tačiau tai nereiškia, kad tarp gausybės atsiųstų dalykų nėra tokių, kurių tikrai nedėrėjo per Atlantą siųsti. Tai esu pats matęs ir susilaukęs Lietuvoje nematytų priekaištų, net ir keiksmų, nors nebuvau tų dalykų siuntėjas. Buvo priekaištaujama man ir dėl tos dantisto kėdės, kurią aprašiau savo „Turniškes“ „Drauge“ ir atsakiau į „Respublikos“ dienraščio žurnalistas klausimus Lietuvoje. Ką kaip tame Liūda Rugienienė įžiūrėjo, kad aš „kuriu klaidinančius įvaizdžius“ ir savo kaltinimui patremti panaudojo Lietuvos Sveikatos ministerijoje bedirbanti gyd. Paulių Bindoką, kuris, kaip ji rašo: „LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijoje padarė išsamų pranešimą apie JAV lietuvių teikiamą pagalbą ir šią pagalbą labai teigiamai įvertino“.

Taip jau nutiko, kad dėl tos nelaimingos dantisto kėdės pasisakė ir gyd. Paulius Bindokas birželio 30-tos dienos „Respublikos“ dienraštyje. Po antraštelės „Metalas laužas“ konstatavo ekspertas, rašoma: „Paulius Bindokas, nuo 1994 metų Lietuvoje gyvenantis Amerikos lietuvis, vadovauja Sveikatos apsaugos ministeri-

joje įsteigta Labdaros kontrolių komisijai. Jo nuomone, pastaraisiais metais Lietuvą pasiekia kur kas geresnės kokybės medicinos labdara. Jei anksčiau jos siuntose būdavo aptinkama tik pusė gerų vaistų, o pusė — jau nevertotinų, tai dabar kokybiški vaistai sudaro 90 procentų. O tie 10 procentų kraunami jiems skirtame kambaryje ir saugomi — kol Lietuvoje bus sugalvota, kokių būdu sunaikinti vaistus, galinčius tapti nuodais.“

P. Bindokas buvo nuvykęs į Pelėsą apžiūrėti stomatologijos įrangos. Jis sako, kad gėda, jei amerikiečiai atsiuntė į Lietuvą tokios prastos technikos. „Pelėsoje tokie vargšai gyvena, — sako P. Bindokas, — negalima iš jų šaipytis. Reikia nusiųsti Pelėsos stomatologijos kabinetui gerą įrangą. Ši siunta nebuvo ministerijos sandėlyje iškart išpakuota ir atidžiai apžiūrėta, nes ji buvo vardinė — skirta Pelėsos kunigui. Kai nurodytas tikslus adresatas, atplėšiant siuntą turi laukti gavėjo įgalios asmuo, o jo nebuvo. Dabar teikia laukti atsakymo iš JAV Lietuvos vyčių prezidento Robert Boris, jei jis atpažins nufotografuotas Pelėsoje esančias įrangos dalis, vadinasi, sandėlio darbuotojai ir statybininkai yra nekalti. Bėda, kad vyčių organizacijoje nėra medikų, nors vyčiai specializuojasi siųsti į Lietuvą medicininę labdarą“.

Gyd. Paulius Bindokas teisingai, bet aštriau pasisakė nei aš, kuo skaitytojas gali lengvai įsitikinti, palyginęs mano rašinį su jo pasisakymais „Respublikoje“. Nustebau ir aš, sužinojęs, kad anksčiau Lietuvoje gautose siuntose net pusė vaistų būdavo nekokybiniai ir nevertotini. Savo rašinį aš sąmoningai nepaminėjau net asmenis, atsakingus už siuntą parvėrė ir apskritai steigiamą nieko neuzgauti. Galėčiau taip pat paminėti, kad, prieš prezidentui siunčiant pasveikinimą vyčių seimui, prezidentūra kreipėsi į PLB atstovybę, prašydama daugiau informacijos apie Lietuvos Vyčių organizaciją ir aš kaip tik pabrėžiau jos nuopelnus, siunčiant labdarą Lietuvai.

Galėtų kilti klausimas, kodėl dviem asmenims padarius labai panašius pareiškimus spaudoje, vienas jų iššaukia tokią reakciją ir yra kaltinamas. Iš tikrųjų tai beprasmiška ieškoti atsakymo ir be-reikalingi mano pasiaiškinimai. Juk trejetą metų buvau terliojamas žodžiais už akių ir pagaliau viešai spaudoje. Nepaisant, kaip tai būtų nesmaigu, vis tik reikia stebėtis tokiu

Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje, deka „Mažosios Lietuvos lietuvių“ aukojusiems asmenims, galėjo dėsimčiai Karaliaučiaus srities lietuvių finansuoti pirmąją kelionę į Lietuvą ir stovyklavimą „Atgajos“ stovykloje, Giruliuose.

KARALIAUČIAUS LIETUVIŲ VAIKAI STOVYKLAVO LIETUVOS PAJŪRYJE

Nuo šių metų liepos 8 iki 29 dienos Giruliuose, Klaipėdos pajūryje įsikūrusioje vaikų vasaros stovykloje poilsiausi per šimtą vaikų. Lietuvoje tai nėra retas reiškinys, gal tik pastaraisiais metais nebe toks populiarus, kaip anksčiau. Tačiau ši stovykla buvo išskirtinė — į ją suvažiuo lietuvių kilmės vaikai, kurių tėvai gyvena toli už Lietuvos ribų: Latvija, Estija, Kaliningrado sritis, Rusija, Gruzija ir t.t.

Reikia pripažinti, kad ir ši stovykla turi išskirtinį vardą — „Atgaja“. Šią stovyklą finansavo Lietuvos Vyriausybė, o jos organizavimu rūpinosi Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento Rysių su užsienio lietuvių skyrius ir jo darbuotojas Alfonsas Kairys. Ją skatino Pasaulio lietuvių bendruomenė. Tokių stovyklų buvo suorganizuota net trys vienu metu, kurios buvo išsibarstiusios po visą Lietuvą.

Tačiau ši stovykla išsiskyrė iš kitų „Atgajos“ stovyklų dar ir tuo, kad dešimties lietuvių kilmės vaikų iš Karaliaučiaus srities buvimą joje (net ir atvykimą į stovyklą) finansavo ryžtu ir atkaklumu. Tačiau, kai jau visuomenė kvietama į pagalbą, tai aišku, kad tokia veikla užsiėmėjęs asmuo yra pasiekęs nesveikatos desperacijos laipsnį ir reikalingas pagalbos. Ką gi, reikia padėti. Jei tie „Apmastymai iš Turniškių“ iššaukia tokias emocijas tai tikrai reikia juos nutraukti. Teliaka tikėtis, kad tai padės.

Juozas Gaila

„Atgajos“ stovyklavietė Giruliuose, kurioje stovyklavio lietuviukai gyvenantieji už Lietuvos ribų. Čia Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje pastangomis šiemet stovyklavio ir 10 lietuvių iš rusų vis dar valdomos Karaliaučiaus srities.

Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje nariai. Idejos iniciatorius ir pagrindinio organizacinio darbo atlikėjas buvo tos draugijos pirmininkas Vilijus Trumpjonas. Jo aktyvumas ir nepaliaujamas domėjimasis stovyklos organizavimu neleidė idėjai numirti vos jai užgimus. Jo dėka ir straipsnelio autorius buvo įtrauktas į darbą organizuojant šios nuostabios idėjos įgyvendinimą.

Čikagos Mažlietuvių deka į Lietuvos pajūrio stovyklą galėjo atvykti dešimt vaikų iš Karaliaučiaus krašto, tai: Angelina Šveikauskaitė, Julė Mikutavičiūtė, Vytas Mačiulevičius, Irena Kiseliuva, Elena Ulčenko, Maksimas Grišas, Eugenija Bogdanova, Martynas Ram, Linas Pužonas ir Nijolė Gailiūtė. Surinkti stovyklautojus padėjo Kaliningrado srities lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas J. Miliūnas.

Reikia paminėti, kad stovyklos tikslas nebuvo vien tik surinkti išsibarstiusių po pasaulį lietuvių vaikų. Svarbiausi stovyklos tikslai yra tuos vaikus supažindinti su jų tėvų ir senelių tėvyne, lietuviška kultūra, istorija, gamta, žmonėmis, iškiepti jų jaunose galvelėse domėjimasi savo šaknimis, o taip pat paskatinti juos ir padėti jiems geriau mokėti (tuos, kurie jau moka) ar net išmokyti (kurie dar nelabai moka ir domisi ja) lietuviškai kalbėti. Ne paslaptis, kad dalis vaikų nedrįsta naudoti savo tėvų kalbos, o gal net visai nekalba lietuviškai. Tačiau yra ir tokių, kurie puikiai ją vartoja. Šis faktas greičiausiai priklauso nuo jų pačių ir jų tėvų tautinės savimonės stiprumo. Drįstu teigti, kad tokios stovyklos, kaip „Atgaja“, kurių visa trijų savaičių programa yra nukreipta į lietuviškos tautinės savimonės ugdymą ir stiprinimą, yra labai reikalingos toliau ar arčiau nuo Lietuvos gyvenantiems lietuvių vaikams.

Reikalingumas reikalingumas, tačiau ne visi lietuvių yra pajėgūs sumokėti stovyklavimo mokesčius, o jie yra nemazi. Labai gražu, kad Lietuvos Vyriausybė skiria dėmesio ir pinigų šiam reikalui, dar nuostabiau, kai tokia veikla užsiima užsienyje gyvenantiems lietuviams. Pinigų klausimas yra ypač aktualus Karaliaučiaus krašte gyvenantiems lietuviams. Sovietijos organizatoriai pasakojo, kad anksčiausiais metais iš šio krašto atvažiuodavo vaikai ne-

turedami net drabužių pasikeitimui. Žinodami tai, Čikagos mažlietuvių paprašė pagalbos iš Klaipėdos evangelikų liuteronų parapijos „Sandoros“ labdaros draugijos. „Sandoros“ darbuotojos L. Aušrienė ir R. Mačiūnienė, parinkusios iš draugijos sandėlių tinkamų naudojimui drabužių, apsilankė stovykloje. Šia pagalba pasinaudojo ne tik Karaliaučiaus krašto vaikai, bet ir visi stovyklautojai.

Šią vasarą stovyklavietės Lietuvoje jau tuštėja. Vaikai grįžta į namus ir ruošiasi pradedantiems mokslo metams. Jie ilgai atsimins apsilankymą savo tėvų žemėje, Lietuvoje. Tačiau tiems, kurie nori, kad kuo daugiau lietuvių kilmės vaikų apsilankytų Lietuvoje ir mokytųsi pažinti bei mylėti ją, išmokyti jos kalbą, prasideda pats darbinis — kitais metais vėl bus organizuojamos tokios stovyklos. Norint, kad kuo daugiau vaikų jėse dalyvautų, jas reikia paremti finansiškai. Kaip žinia, yra sunku surinkti pinigų netgi turtingose kraštuose. Tik noriu priminti, kad tokios investicijos, kaip mano parašytoji, yra vertos idėjų pinigų. Jų nepamatuos procentais ar kitu apčiuopiamu pelnu. Šiuo atveju pelnas yra vienintelis — lietuvių kilmės vaikas arba tampa lietuviu, arba lieka kitataučiu.

Kun. Valdas Aušra.

Vilniaus ev. liut. parapijos kunigas — Klaipėdos Universiteto destytojas

Prierašas: Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje rūpinasi ir pagal išgales remia lietuvišką švietimą Karaliaučiaus srityje. Nuosirdžiu remėjų lėšomis galėjo finansuoti ir dešimties Karaliaučiaus srities lietuvių kelionę bei stovyklavimą čia kun. Valdo Aušros aprašytoje stovykloje, Giruliuose. Maz. Lietuvos lietuvių draugija kviečia visuomenę talkinti šių pastangų tęsimui, aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011. Tik visų mūsų bendromis pastangomis ugdysime lietuvišką sąmoningumą ir stiprinsime lietuvių rusų okupuotoje Karaliaučiaus srityje.

Vilijus Trumpjonas

Mažosios Lietuvos lietuvių dr-jos pirmininkas

• 1236 m. rugpjūčio 22 d. kunigaikščio Mindaugo vadovaujama lietuvių kariuomenė prie Šiaulių sutriuškino kalavijuočių ordino kariuomenę. Tai buvo pagrindinis vokiečių pralaimėjimas, po kurio kalavijuočiai nebeatsigavo.

DRAUGAS, šeštadienis, 1997 m. rugpjūčio mėn. 6 d.

5

TEGYVUOJA „LIETUVOS AIDAS“ DAR 80 METŲ!

Labai malonu sveikinti seniausią Lietuvos dienraštį „Lietuvos aidą“ 80-tojo gimtadienio proga ir linkėti dar daug metų lankyti skaitytojus tėvyneje bei plačiajame pasaulyje.

Po ilgos sovietinės nakties dienos šviesa vėl išvydės „Lietuvos aidą“ kartu su nepriklausomybės atgavusia Lietuva, vėl sujunge laisvę, borių žemę ir demokratiją mylinčius lietuvių savoje valstybėje ir mus, išklydusius į grūdų, išlaikyti šaukią redakcinę, administracinę bei žurnalistinę sudėtį, ir mus lankyti anapus Atlanto ar Ramių vandenynų.

„Lietuvos aidas“ buvo ir yra Lietuvos žmonių teisių, reikalų bei privilegijų gynėjas, tautos ir valstybės interesų saugotojas, tikslus, objektyvus informacijos sklaidėjas.

Linkiu „Lietuvos aidui“ visus laisvos spaudos privilegijas išlaikyti tolimiesiems žiniasklaidos kelyje, išlaikyti ant tvirtu ekonominio paplūtimų pasaulio. Amerikoje, Australijoje, Kanadoje ar kur kitur mus begyvenančius „Lietuvos aidą“ jungia su gimtąja žeme, su Lietuvoje gyvenančiais broliais, sesėmis, su jų rūpesčiais, laimėjimais, ar pralaimėjimais, su jų viltimi, pastangomis ir siekimu šviesesnio Lietuvos rytojaus.

Bronius Juodelis
Igaliotinis JAV

MŪSŲ ŠEIMOSE

LIETUVAITĖ AUKŠTOSE ILLINOIS VALSTIJOS PAREIGOSE

Advokatė Žibutė Elena Keželytė Illinois gubernatoriaus Jim Edgar paskirta Vyriausios teisinės patarėjos pareigoms ir nuo š.m. rugpjūčio 1 d. perėmė buvusio šios įstaigos vedėjo adv. Bill Roberts vietą, kuris pasirinko verstis privačia praktika.

Gubernatoriaus teisinių patarėjų įstaigoje Žibutė Keželytė dirba nuo 1991 m. tad yra gerai susipažinusi su valstijos teisine sistema ir įstaigos darbu reikalavimais. Prieš 1991 m. ji priklausė Sonnenschein, Nath and Rosenthal advokatų

įstaigai Čikagoje (nuo 1989 m.), o dar anksčiau — 1982-1989 m. — Isham, Lincoln and Beale advokatų įstaigai.

Ji yra 41 metų amžiaus, baigusi Rippon College, Rippon, WI, 1977 m., vėliau įsigijusi advokates profesijos laipsnį iš John Marshall Law School Čikagoje. Ištejęs už Ed Grover, augina du vaikus ir gyvena Springfield, IL.

Žibutės Elena Keželytės tėvai — žinomi čikagiečiai lietušmenininkai: Alė (JAV LB Kultūros tarybos pirmininke) ir adv. Algimantas Keželiai.

Adv. Žibutė Elena Keželytė.

DRAUGO FONDAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-585-9500

RUDENS VAJŲ PRADEDANT

Kai rudens vejai jau švilpauja medžių viršūnėse, kai nuo rudens derliaus linksta obelių ir kriaušių šakos, laikas pradėti rudens derliaus telkimą ir į Draugo fondo aruodus. Pavasario vajus nebuvo labai „derlingas“, besirušiant atostogoms bei kelionėms, Draugo fondo remimą atidedant į rudenį. Dabar rudeniui atėjus, nuo rugpjūčio mėnesio pradžios iki metų galo reikėtų „pajudinti žemę“, kad užbaigtų milijoninį Draugo fondo kapitalą. O užbaigti milijoną nebus sunku, jei įprinsime lietuvių rusų okupuotoje Karaliaučiaus srityje.

Dienraščio „Draugo“ ilgalai-pauja medžių viršūnėse, kai nuo rudens derliaus linksta obelių ir kriaušių šakos, laikas pradėti rudens derliaus telkimą ir į Draugo fondo aruodus. Pavasario vajus nebuvo labai „derlingas“, besirušiant atostogoms bei kelionėms, Draugo fondo remimą atidedant į rudenį. Dabar rudeniui atėjus, nuo rugpjūčio mėnesio pradžios iki metų galo reikėtų „pajudinti žemę“, kad užbaigtų milijoninį Draugo fondo kapitalą. O užbaigti milijoną nebus sunku, jei įprinsime lietuvių rusų okupuotoje Karaliaučiaus srityje.

Draugo fondo rudens vajus laisvai netrukus pasieks visus dienraščio „Draugo“ skaitytojus. Labai prašau visus atsiiepti su rudens derliaus parama fondui.

Bronius Juodelis
Tarybos pirmininkas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir
priemiestuose. Suinteresuoti
skambinkite

BUDRAITIS
Bus. 773-586-6100
Fax. 773-586-3887

ACCENT REALTY
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453

Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai pa-
tarnauja įvairių nuosavybių pir-
kime ir pardavime mieste ir
priemiestuose

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtu-
vių įrengimas; prieštatai; kerami-
kos plytelės, „sidings“, „soffits“,
„decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“
stogai; cementas, dažymas.
Turiu darbo draudimą.
S. Benetis Tel. 630-241-1912

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aluminio ir kt. Turiu darbo
draudimą. R. Jankevičius
tel. 630-960-2656

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AMBER CONSTRUCTION CO.
Dengiami stogai, kalimas „siding“,
atliekami cemento, „plumbing“ bei
kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Sigitui:
Tel.: 773-767-1929

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 561-8654

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas
prieinamomis kainomis.
Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
773-925-4331

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 773-776-1486

SIOLOME DARBUS!
Gail, seserų padėjėjoms kom-
panijoms ir namų ruošos
darbininkams. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą ir
išvykti. Kreiptis:

ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys.
Virs 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (773) 581-4111

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkaime ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji pro-
fesionaliai, sąžiningai ir as-
meniskai patarnaus. Įkainavimas
veltui.

MISCELLANEOUS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

**REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS**

Pirkdami pas mus, daug sutau-
pysite. Pasinaudokite mūsų pato-
giu „lay-away“ planu. At-
liekame visus foto laboratorijos
darbus.
Darbo val.: kasdien 8 v.r.-6 v.v.;
šešt., 8 v.r.-4 v.p.p.; sekm.
uždaryta. Antradi. ir treči. su-
sikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Nanny, housekeeper live-in.
Best job and salary is yours if you
love children, clean well and speak
English. References needed.
Call my office, tel. 630-466-7828

**Įnuoimamas apšildomas 4
kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie
apyl. \$355 | mėn. + „security“.**
Tel. 773-778-1451.

Įnuoimamas namas!
63 St. ir Narragansett Ave.;
3 mieg. kamb., šiluma, 2 vonios,
skalbykla. \$950 | mėn. + „sec.
deposit“. Be gyvuliukų.
Tel. 708-424-0513

Prisijau į savo namus
gyventi ir suteiksiu priežiūrą
pagyvenusiui ar
negaliojančiam žmogui.
Tel. 773-847-4903

Reikalinga pagalba vyrai
gyv. Oak Lawn. \$350 | sav.,
maždaug 50 val. darbo.
Skambinti tarp 6 v.v. ir 9 v.v.
Tel. 708-424-4467

Washington, D.C. lietuvių „landscaping“
bandrovė savininkas, ieško darbininko,
kuris gautų vietą gyventi veltui už namo
priežiūrą, valymą ir mažus remonto
darbus \$5 | val. už „landscaping“ darbą:
žolės pjovimą, kiemo valymą, aplinkos
tvarkymą. Jei nori, gali dirbti 12 val. |
diena. Būtina turėti vairuotojo leidimą.
Kreiptis: tel. 202-244-2373

SCHOLARSHIPS
Lithuanian Chamber of Commerce
is seeking applicants for \$2,000
scholarships.
Applications due by Oct. 1st, 1997.
For applications please call or write
Mr. David Gaidas
11028 Southwest Hwy.
Palos Hills, IL 60465
Tel. 708-974-4410

Čigonė, pasakyk kas greičiausiai stundžia?

Cia nėra jokių stebuklų,
Laukės kėsk ir kėry.
Slyskit stundinius per jūrą
Air cargo ar laivu.

Aš matau kaip vyrai dirba-
Cia ir už Atlanto.
Slyskit stundinius visai,
Slyskit per ATLANTA!

GREITAS SIUNTINIŲ PRISTATYMAS Į NAMUS LAIVU IR AIR CARGO.
SIUSKITE Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, LENKIJĄ, UKRAINĄ,
KARALIAUČIAUS SR., MASKVĄ IR PETERBURGĄ.

• Užsakykite amerikietiško maisto komplektus | Lietuva • Pasaulyje pigiai įsigyti automobilius
ir žygius • Parduodami amerikietiški, seni daiktai • Kompiuteriniai kompiuteriai pagal
sutarį • Labdaros siuntos • Vėly prapainas, šilumos, vėdinimo, natūralios

12301 New Ave., Suite D, Lemont, IL 60439 Tel. 630-243-1888
2719 West 71st St., Chicago, IL 60629 Tel. 773-434-2121

Mūsų atstovai:
New York • 914-288-5133 • Cleveland • 216-481-0011
Rochester • 716-223-2617 • Pittsburgh • 412-361-6261
Florida • 800-533-2121 • Lietuva • 370-736-336

ATLANTA IMPORT-EXPORT, INC.
800-775-6880

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir ragučiai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas - "catered"
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai
miesto centre
Sveikagali uždaryta

SKYLINE BUILDING SERVICES, INC.
Ieško maždaug 40 darbininkų
stadionų, kaip White Socks ar
United, valymo bei priežiūros
darbams. Darbas rytais,
6 v.r. - 4 v.p.p.
Labej gera alga.
Reikia turėti darbo leidimą
arba žalią kortelę, taip pat
siekti tiek mokėti angliskai.
Kreiptis nuo 4 v.p.p.
iki 6:30 v.p.p.
Tel. 312-454-4545

Priekinkite patys geriausias
rūšies slyvų ir obuolių
Skrinam per visą rugsejo ir spalio mėn.
Twin Maple Orchard, 18822 Cleveland Ave.,
Glenview, IL 60015, tel. 616-645-8940.
Vaziuoti: 1-94 iki Michigan, East 44 US 12 Hwy,
vaziuoti į rytus iki Glenview, IL,
pasukti į šiaurę 3 mylios už Glenview.

\$1000's POSSIBLE TYPING
Part Time.
At Home.
Toll Free 1-800-218-9000
Ext. T-2415 for Listings.

Reikalingos sluviškos
langvijos rūbams siūti.
Taip pat užbaigę (siūti rankomis)
Skambinti: 773-202-1205
arba (po 5 v.v.)
773-625-8658

Pilverdale Automotive
Perkame, remontuojame ir parduo-
me automobilius. Nuvežame
klientus į auto. varžytines.
Kreiptis: Pirmas arba Gediminas,
tel. 708-201-0888 arba 708-417-0515

TEBESIAIŠKINAMOS S. DARIAUS IR S. GIRĖNO ŽUVIMO PRIEŽASTYS

ANTANAS ŠIMKŪNAS

Lietuvoje ir Lenkijoje šio-
mis dienomis vyko nemažai
grazių renginių, skirtų Stepo-
no Dariaus ir Stasio Girėno
žygdarbiui. Praėjus 64 me-
tams po jų žuvimo vėl atgijo
polemika aiškinanti katastro-
fos priežastis.

Apsilankiau pas Vilniuje gy-
venantį rašytoją, skulptorių
Vytautą Mačiuką, daug pris-
idėjusių prie mūsų didvyrių at-
minimo įamžinimo, jų palaikų
suradimo, sukūrusio S. Dariui
ir S. Girėnui paminklą. Įsi-
šnekėjome. Kai aš jo pa-
klausaui, ar dar atsiranda
žmonių, kurie bando sumen-
kinti S. Dariaus ir S. Girėno
žygdarbi, jis susijaudinęs ėmė
pasakoti, kaip neseniai per
„Laisvosios Europos“ radiją
girdėjęs tokias abejones: kokie
esą jie didvyriai, kam jų var-
dais pavadintos gatvės, aikš-
tės. Jo manymu, tokias abe-
jones skleidė JAV finansuoja-
mai radijo stotiai nederėtų.
Juo labiau, kad S. Darius ir S.
Girėnas buvo JAV piliečiai ir
jie iki šiol Vašingtone yra ger-

biami kaip didvyriai.
Kai pradėjome kalbėti apie
didvyrių žuvimo priežastis,
apie tai, ar sužinoma kas nors
naujo, V. Mačiuka patvirtino,
jog yra naujienų ir padovano-
jo man ką tik išleista knygelė
apie lakūną Tomą Zauką, ne-
priklausomybės laikais Lietu-
voje buvusį Dariaus-Girėno
komiteto pirmininką. Vokiečių
okupacijos metais jis užrašė
„Soldino paslaptį“, kuri šioje
knygelėje skelbiama pirmą
kartą.

Pradeda Tomas Zauka taip:
„Kol dar gyvas ir laisvas esu ir
galiu kalbėti, turiu atidengti
Dariaus ir Girėno žuvimo Sol-
dino paslaptį, kurią aš žinau.
Žino ją ir daugiau žmonių, tad
juos kviečiu taip pat tą patį
padaryti. Jei mes to nepadary-
tume ir karo sūkuryje žūtume,
tai padarytumė didžiausią
prasikaltimą savo tautai. Nes,
nesant gyvų liudininkų, kartu
nebeįmanoma atidengti šią
baisią paslaptį.“

Klausykis, Lietuva ir kul-
tūringasis pasaulis, aš pradėdu

kalbėti.“
Tomas Zauka aptaria visas
Dariaus ir Girėno žūties vers-
ijas, sukritikuoja jas, įrodo,
kad „Lituanica“ Soldino su-
dužo ne dėl lakūnų nuovargio,
ne dėl oro sąlygų, ne dėl benzi-
no stokos, o buvo pašauta iš ją
persėkiojusio vokiečių nacių
naikintuvo.
Iki Stutgarto Vokietijoje „Li-
tuanica“ skrido pagal numa-
tytą maršrutą. Nuo Stutgarto,
vokiečių naikintuvo gainioja-
ma, ji pusantros valandos
buvo priversta klaidžioti, keis-
ti skridimo kryptį, kol paga-
liau nukrito Soldino pušy-
nelyje.

1933 metų liepos 17 d. visa
Lietuva kalbėjo, kad vokiečiai
„Lituanica“ pašovė. Tą patį
pranešė Lenkijos radijas. Čes-
koslovakijoje socialdemokratų
laikraštis paskelbė žuvimo
smulkmenas. Jis rašė, kad
Darius ir Girėnas ties Soldinu
buvo apšaudyti ir sužeisti.
Jiems nukritus anksti rytą at-
vykusi vokiečių nacių komisija

su gydytojais rado Darių ir
Girėną šiek tiek gyvus, juos
revolverių šūviais mirtinai
peršovė. Po to naikino visus jų
kūnų ir „Lituanicos“ sušau-
dymo pėdsakus. Tik atlikus šį
darbą, pranešė Lietuvos pa-
siuntinybei Berlyne apie „Li-
tuanicos“ žuvimą.
Tomas Zauka pasakoja, kaip
jis, apžiūrėjęs lėktuvo nuolau-
žas benzino bakus, nustatė,
kad „Lituanica“ buvo apšau-
doma ne vien iš apacios ir
šono, bet ir iš viršaus, taigi iš
vokiečių lėktuvo.
Darius ir Girėnas skrido jau
sužeisti, todėl sukaupę visas
jėgas, ėmė pašto maišan su-
krūvintą savo krauju nosinę ir
išmeta laukan, po to jų lėk-
tuvas neria didžiuliu greičiu

žemyn, nukerta 6 storas pušis
ir susiduria su žeme.

Man teko matyti „Litua-
nicos“ klaidžiojimo žemėlapi,
rašo Tomas Zauka, sudarytą
pagal vietos gyventojų parody-
mus, kurie girdėjo tą naktį
lėktuvą skrendant. Praskri-
dusi Stutgartą, „Lituanica“
skrenda teisinga kryptimi. Po
to staiga pasuka dešinėn,
pietų kryptimi ir vėliau piet-
vakarių kryptimi, beveik at-
gal. Po to vėl suka į rytus,
pagaliau į pietus, link Soldino.
Taip klaidžiodama, ji nuo
Stutgarto iki Soldino - iš viso
apie 80 kilometrų - skrido pu-
santros valandos, nors per tą
laiką galėjo nukristi daugiau
kaip 300 kilometrų.

1997
Lithuanian Fair
Lietuvių Dienos

OCTOBER 4TH OCTOBER 5TH
Saturday 11 AM-6 PM Sunday 11:30 AM-4:30 PM

Lithuanian Arts & Crafts
Folk Dancing & Singing
Traditional Food & Drink
"Linksmasis Subatvakaris"
"Weekend Dance" Sat 8 PM
Lottery - Grand Prize \$1,000

St. Casimir's Church Grounds
2718 St. George Street
Los Angeles, CA 90027

PARKING AT MARSHALL HS.
SPONSORED BY THE LITHUANIAN-AMERICAN COMMUNITY

Made possible in part by a grant from the City of Los Angeles Cultural Affairs Department

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 773-838-8888

PAVASARIO KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$570
Riga	\$570
Tallinn	\$570
Minsk	\$570

Į vieną pusę

Vilnius	\$380
Riga	\$405
Tallinn	\$405
Minsk	\$380

NEW OFFICE
8512 Golf Rd
Niles, IL 60714
Tel. 847-581-9800

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

OUT OF STATE
1-(800)-342-5315

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 773-725-9500

UŽSIPRENUMERUOKITE
"DRAUGĄ"!

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(773) 476-2655 • Fax (773) 436-6909

ATMINTINI GIMTADIENIAI

Kiekvienas žmogus švenčia savo gimtadienį, o ypač tai daro amerikiečiai: nuo mažo vaiko iki senelio visi švenčia tą ypatingą metų dieną. Tačiau kiekvienai metais mums primena kaip greitai laikas bėga ir kiek daug dar reikia padaryti. Daugeliui žmonių gimtadienis yra lyg stotelė, kurioje jis sustoja ir pagalvoja, koks turėtų būti jo kelionės būsimas tarpinis: žvelgia kritiškai į ateitį ir į savo finansinę padėtį. Daugel finansinių patarėjų sako, kad labai didelis procentas naujų klientų nutarė ieškoti finansinio patarėjo pagalbos, nes jie pasiekė svarbų gimtadienį: 40 ar 50 metų. Visą gyvenimą seka mus gimtadieniai, kurie turi reikšmės mūsų finansiniuose reikaluose, o į kai kuriuos reikia atkreipti ypatingą dėmesį.

1. Pirmasis gimtadienis. Kūdikių pirmieji metai labai greitai prabėga, bet į juos reikia atkreipti dėmesį, kadangi „Social Security“ jam jau duoda numerį. Kūdikis turi turėti „Soc. sec.“ numerį iki to laiko, kai tėvams reikės pildyti „income tax“ (pajamų mokesčius) ir užrašyti jame vaiko išlaikymą, nebet vaikas būtų gimęs gruodžio mėnesį. Tada tą reikės padaryti kitais metais.

2. 14-tasis vaiko gimtadienis. Kai vaikai sueina 14 metų, jo uždabio (jei toks yra) negalima prirašyti tėvų mokesčių pildymo formoje. 14 m. nėra tikrasis žingsnis į suaugusio gyvenimą, nes vaikai gali būti prirašomi, kaip tėvų išlaikomi, kol jiems sueina 18 metų. O studentai gali būti prirašomi, kaip tėvų išlaikomi iki 24 metų.

3. 21-asis gimtadienis. Tai amžius, kada vaikas laikomas jau suaugęs, kas reiškia, kad jis visai pradeda kontroliuoti pinigus, kuriuos yra gavęs kaip dovaną.

4. 25-tasis gimtadienis. „The earned-income-tax credit“ teikiamas asmenims nuo 25 iki 65 metų amžiaus, jei jie uždirba mažiau negu \$9,500 per metus. Šis kreditas yra duodamas mažo uždabio žmonėms, jei jie mažiausia pusę metų savo namuose išlaiko bent vieną vaiką.

5. 50-tasis gimtadienis. Jei esate našlys/e ir invalidas/e, 50 metų yra ankstyviausias amžius, kada galite pradėti gauti „survivors retirement benefits“ iš „Soc. Security“. 50 metų yra tas amžius, kai daugelis finansinių patarėjų ragina įsigyti ilgalaikės priežiūros draudą (long-term-care insurance). Šį amžių pasiekus, ne tik galite imti kai kurias draudas, bet ir jų kainą yra druska, bet ir jų kainą yra druska, bet ir jų kainą yra druska. Net jei neturite sveikatos problemų, kas sumažintų jums galimybę tokią apdraudą įsigyti, 50 metų sulaukus, yra geras laikas pažvelgti į jūsų ilgos priežiūros (ligos atvejų) galimybes, nes tada dar rinktis norimą draudą pigiausia. 50 metų yra geras laikas pažvelgti į ateitį ir pagalvoti, ar būsite pajėgus pats mokėti už draudą (self-insure) ir naudoti savo pačių pinigus užmokėti už ilgalaikės priežiūros draudą, ar reikės pagalbos iš šalies, jei kas nors atsitiks.

6. 55-tasis gimtadienis. Tai yra amžius, kada pirmą kartą be pabaudos galite įšimti pinigus iš darbovietės quodamo pensijos plano. Bet jūs turite nedirbti toje kam-

panijoje, būti išėjęs į pensiją, arba pakeitęs darbovietę, kad galėtumėte tą pensiją naudoti. Atminkite, kad ši išimtis taikoma tik pensijom — „retirement plans“, bet ne IRA.

7. 59 1/2 - metų amžius. Šio amžiaus sulaukus, jau galite išimti pinigus iš darbovietės pensijos fondų (retirement plans) ir iš IRA: jums nebus taikoma 10% pabauda už ankstyvą išėmimą. Pabauda netaikoma irgi, jei pinigai perkeltami į kitą pensijos sąskaitą (retirement account).

8. 60 m. gimtadienis. Tai yra jauniausias amžius, kada našlys ar našlė, kurie nėra invalidai, gali gauti mirusio vyro/žmonos pensiją iš „Soc. Security“. Bet jei vedate/ištekate, prieš sulaukiant 60 metų, visam laikui prarandate „survivor benefits“. O jei vedate/ištekate, sulaukę 60 metų amžiaus, galite gauti tuos „benefits“ tol, kol neprasote „benefits“ iš dabartinio vyro/žmonos pensijų fondų.

9. 62-asis gimtadienis. Sulaukę 62 metų galite gauti savo paties „Soc. Sec.“ benefits, bet jums gal geriau dar palaukti. Jei imate „benefits“, sulaukę 62 metų, jie visam laikui yra sumažinti net iki 20% tos sumos, kurią būtumėte galėję gauti, sulaukę pensijos amžiaus.

Paskaiciuokite! Jei imsite ankstyvą pensiją (benefit), vadinasi, 3 metus anksčiau gausite mokesčius. Bet jei palauksite, tie mėnesiniai „Soc. Sec.“ mokesčiai bus didesni per visą jūsų gyvenimą. Didėsni mokesčiai atmoka už jūsų kantrybę. Finansiniai patarėjai sako, kad neturite imti „Soc. Sec.“ pensijos dėl to, kad jau galite ją gauti, jums gali būti naudingiau palaukti.

Nors daugiausia dėmesio, sulaukus 62 metus, kreipiamasi į „Soc. Security“ pensiją, bet 62 metai yra amžius, kada jūs kvalifikuojate Federal Housing Administration (FHA) gauti „reverse mortgage“. Tokia paskola įgalina gauti pinigų, įkeičiant dalį ar visą jūsų namo „equity“. Dauguma skolintojų seka FHA pavyzdžiu ir neduoda „reverse mortgage“ klientams, jaunesniams kaip 62 metų.

10. 65-67 m. amžius. Jei gimėte prieš 1937 metus, galite gauti visą „Soc. Sec.“ pensiją, kai jums sueina 65 metai. Jei esate jaunesnis, tai jums taikoma „sliding scale“, t.y. „Soc. Sec.“ administracija laipsniškai kelia amžiaus ribą aukštyje; pvz., asmenys, gimę po 1960 metų, negalės gauti visos pensijos, kol jiems nebus 67 metų. Jūs galite dirbti, jei norite, ir dar atidėti „Soc. Sec.“ pensiją, kas ilgai gali padidinti jūsų išmokas. Nors ir atidėtumėte „Soc. Sec.“ mokesčių gavimą, bet, kai jums sueina 65 metai, įsirašykite gauti Medicare draudimą. Už šį draudimą, apimančią ligoninės ir daktarų paslaugas, buvo užmokėta iš jūsų „Soc. Sec.“ mokesčių, kai jūs dar dirbote. Bet jei gaunate „Soc. Sec.“ pensiją, jūsų Medicare draudimas prasideda automatiškai.

Kai jums sueina 65 metai, „Dede Samas“ duoda jums dovanėlę — aukštesnį standartinį nusirašymą nuo federalinių mokesčių, ir specialų kreditą, kaip vyresnio amžiaus žmogui. Bet tada jau jūs negalite gauti daugiau „earned-income-tax-credit“.

11. 70-tasis gimtadienis. Tai geras gimtadienis tiems,

Clevelando tautybų kultūrinių darželių draugijos suruosto koncerto klausytojai. Lietuvių kultūrinis darželis šiemet švenčia 60 metų sukaktį.

KREDITO KORTELIŲ SKOLA REIKIA UŽMOKĖTI

Šiandien retai rasime žmogų, kuris neturėtų kredo kortelės. Šių dienų įvairaus amžiaus ir įvairių profesijų žmonės pirkdami naudoja kredo kortelės, kad geriau galėtų atlikti savo piniginius įsipareigojimus. Daugelis mūsų naudojame tas kortelės nuolat ir visai apie tai negalvojame. Bet, norint išmintingai naudoti teikiama kreditą, reikėtų pagalvoti apie jo plusus bei minusus.

Specialistai sako, kad su žmonėmis teikiamu kreditu kortelių kreditu yra surišta jiems ir nauda, ir nenauda. Norint kuo efektingiau pasinaudoti tuo teikiamu kreditu, svarbu žinoti, kiek tai gali mums padėti ir kiek pakenkti. Pirmiausia pažvelkime į kredo teikiamas gerąsias puses. Vienas aiškus pranašumas, perkant kreditu kortelę, kad ji įgalina pirkti prekes ar užmokėti už patarnavimus tada, kai jums jų reikia, o mokėti už juos tik ateityje gausimu uždabiu (o ne tuoj pat).

Tai yra gerai, jei perkate ir mokate kredo kortelę, aps-

kurie dar dirba, arba yra pasirengę vėl įsijungti į dirbančiųjų eilės. Nuo 65-69 metų, kas 3 doleriai gauto uždabio per \$13,500, nubraukia 1 dolerį nuo jūsų „Soc. Sec.“ pensijos. Bet tas pasibaiigia, kai jums sueina 70 metų, tai reiškia, kad jūs galite uždirbti, kiek norite ir tai nesumažins jūsų pensijos.

12. 70 1/2 metų amžius, turite pradėti išimti pinigus iš savo „retirement plans“ ir IRA. Išimtis yra, jei dar dirbate ir neturite daugiau nei 5% savo pensijų fonde, negu ta bendrovė verta, tai tokiu atveju jūsų „retirement plan“ pinigai (bet ne IRA) gali likti nepaliesiti, kol jūs baigsite ten dirbti.

13. Bet kuris amžius. Žmonės, metams bėgant, nejaunėja, už tai svarbu peržiūrėti savo testamentą, jei neturite — sudaryti, peržiūrėti draudą ir gerai pažiūrėti į savo finansinę ateitį. Jei ne-
taupėte pinigų pensijai, kiekvienas praeinantis gimtadienis primena, kad jūs pralaimite kovą prieš laiko tėkmę, o jūsų gimtadieniai turėtų jums priminti, jog reikės dirbti ilgiau, kad galėtumėte be didesnių finansinių rūpesčių gyventi. Atminkite, kad anksti gyvenime sutaupytas doleris gali virsti ateityje šimtu ar tukstančiu, ir gali jums užtikrinti gražų bei patogų gyvenimą, išėjus į pensiją.

Todėl, jei to nedarėte, tai šiandien pat peržiūrėkite savo finansinę dabartį ir ateitį. Tai padarę, tikrai nesigailėsite ateityje!

Naudotasi medžiaga „Chicago Tribune“, 1997-8-22.

kaičiavę galimus mokejimus ir pagalvoję, kiek tokios išlaidos turi įtakos jūsų išlaidų-pajamų biudžetui.

Daugeliu atvejų, kredo kortelės naudojimas yra vienintelis kelias žmonėms įsigyti daiktus, kurių jiems reikia, ar kurių jie nori, pvz., automobilį ar namų remontą. O laukti, kol susitapsys pakankamai grynų pinigų kartais gali būti keblu, ypač kai jų prireikia netikėtai. Jei jums reikia grąžinti prekę, grąžinimo procesas žymiai greitesnis, perkant kreditu kortelę. Kredo kortelė gali padėti ir tokiomis atvejais, kai atsiranda netikėtų finansinių sunkumų, pvz. sumažėjus pajamoms, ar laikinai jų netekus, praradus darbą, ar susižeidus ir negalint dirbti.

Žmonės, kurie neturi susitaupe pinigų, dažnai naudoja kredo kortelės, kad išsikapstyti iš susidaręsios sunkios padėties. Pvz., panaudoti kredo kortelę pinigų pasiskolinimui (cash advance), gali būti jums pranašiau, negu skolinti pinigų iš draugų ar giminių. Bet atminkite: nesvarbu, iš kur skolinate, skola turi būti anksčiau ar vėliau grąžinta. Jūs turėtumėte skolintis tik tiek, kiek pajėgsite be didelio vargo grąžinti. Ši taisyklė galioja ir visiems kredo kortelės panaudojimams.

Patogumas yra kita kredo kortelės teikiama nauda. Jūs galite keliauti ir pirkti be rūpesčio, kad reikia nešiotis didelę sumą pinigų. Jūs galite pirkti iš karto ne vieną, o daugiau dalykų. Taip pat jūs galite kredo kortelę pirkti, naudodami telefoną. Kai perkate kredo kortelę, nenaudokite kredo kortelės impulsyviai, vien tik dėl to, kad yra patogus. Išdestykite pirkinius kredo kortelę taip, kad dabartinės išlaidos nesudarytų sunkumų ateities pajamoms. Nepamirškite, kad kreditas yra tik laikinas pakaitalas pinigams.

O dabar pažvelkime į kredo kortelės teikiamą, kai kuriems žmonėms nenaudą. Vienas būtų tai, kad pirkiniai, daromi būsimu uždabio sąskaiton, gali suvaržyti tvar-

kant savo būsimas pajamas. Perkant kreditu kortelę, pervedate savo būsimą uždabio dalį mokejimams už šian-

dieninius pirkinius. O kasdienio pragyvenimo kaina kyla ir, jei jūsų pajamos nekyla su augančiomis pragyvenimo išlaidomis, jums bus sunkiau išsiversti su būsimu uždabiu. Tai gali atsiliepti jūsų įsipareigojimams užmokėti už kredo kortelę padarytas išlaidas. Todėl, perkant kreditu kortelę, pagalvokite, ar tas pirkinys bus geras, naudingas ir jums reikalingas, ir ar tai neigiamai neatsilieps į dabartines ir būsimas pajamas. Taip pat pagalvokite, ar jūsų pajamos taip padides ateityje, kad galėtumėte be sunkumų naudotis kreditu kortelę. Taip pat pagalvokite, kad, mokėdami kredo kortelės skolą kėletą ar net keliolika kartų, mokėsite už nupirktą prekę daugiau, negu būtumėte už ją iš karto užmokėję.

Prieš perkant kreditu kortelę, pagalvokite, ar tai, ką perkate, yra verta papildomų išlaidų? Pagalvokite, ar, pirkdami kreditu kortelę, galite užmokėti tai iš karto, kai gausite sąskaitą, arba lauksite, kol turėsite pakankamai pinigų, kad galėtumėte tą prekę nupirkti.

Dar vieną dalyką reiktų žinoti: jei nemokate, ar nepajėgiate mokėti už kredo kortelės pirkinį pagal išankstinį susitarimą, jūs rizikuojate prarasti, ka turite, pvz., jei perkant reikia užstato (automobilio ar namo).

Kai žinote plusus ir minusus, naudojant kreditu kortelę, jūs galite geriau ją naudoti. Bet atminkite: pirkti tik tiek, kiek galite užmokėti, nes užmokėti reikės, o išdėsius mokejimus kelerius metus į priekį, jums reikės sumokėti labai daug procentų, ir pirktas daiktas gali kainuoti kelerio kartų daugiau, negu jis vertas. Būkite atsargūs su lengvai gaunamu kreditu, nes jis yra labai brangus.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“, 1997.08.01.

Aldona Šmulkštienė ir Birutė Jasaitienė

A. + A. KRISTUPUI DAUGIRDUI

mirus, jo žmonai HALINAI, sūnums dr. TOMUI ir žmonai NIJOLEI, dr. JONUI ir žmonai dr. ONAI reiškiamė gilią užuojautą ir dalinamės skausmu.

Jaunųjų Ateitininkų sąjungos valdyba

Ilgamečių veikiam klubo valdybos nariui

A. + A. ANATOLIJUI LAKUI

mirus, žmoną JADVYGĄ, sūnų KESTUTĮ, dukrą RASĄ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Anglijos lietuvių klubas Čikagoje

DRAUGAS, šeštadienis, 1997 m. rugėjo mėn. 6 d.

A. + A. PRANAS SIDERAVIČIUS

Gyveno Union Pier, MI, anksčiau Cicero, IL. Paskutinius 9 metus gyveno pas dukterį Romą, Indianapolis, IN.

Mirė Union Pier, MI 1997 m. rugėjo 2 d., 7:30 val. vakaro sulaukęs 96 metų.

Gimė 1900 m. rugėjo 29 d. Lietuvoje, Šakių apskrityje, Gidručių kaime. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: dukte Roma Murphy, tentas James, sūnus Antanas Sideravičius, anukė Viktorija Murphy ir kiti giminės.

Velionis buvo vyras a.a. Marijos. Priklausė Išeivijos Miškininkų sąjungai, Union Pier lietuvių draugijai, Lietuvių Fondui, Šakių klubui.

Velionis bus pašarvotas sekmadienį, rugėjo 7 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuves (vyks pirmadienį, rugėjo 8 d. iš laidojimo namų 10 v. ryto bus atlydėtas) Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukte, sūnus, anukė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus Tel. 800-994-7600.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidojimo patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudelis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER

CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

PROVIDING BURIALS AND SHIPMENT TO LITHUANIA
4330 So. California 4605 So. Hermitage

ALL PHONES
1-773-523-0440

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-430-5700

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
CHICAGO 1-773-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME FUNERAL DIRECTORS

SERVICES AVAILABLE AT OTHER

CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

CICERO, 1424 S. 50 AVENUE

WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK

CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES

1-708-652-5245

GAIDAS-PALOS FUNERAL HOME

KALBAME LIETUVIŠKAI

PALOS HILLS

11028 S. Southwest Hwy.

(OTHER LOCATIONS AVAILABLE)

1-708-974-4410

DAVID GAIDAS, JR.
AND FAMILY

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Teisinis seminaras imigracijos reikalais vėl rengiamas „Seklyčioje“ rugsėjo 11 d., ketvirtadienį, 7 val. vakare. Susidomėję tais klausimais kviečiami dalyvauti.

Dalyvaukite „Draugo“ rudeniame pokilyje, kuris rengiamas rugsėjo 21 d. Martiniuko saleje. Stalus užsakyti ir bilietus įsigyti galima administracijoje.

Daumanto — Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopa, apjungianti vaikus nuo vaikų darželio iki 8 skyriaus, naujuosius veiklos metus pradės sekmadienį, rugsėjo 7 d., 9 val. r. šv. Mišiomis Pal. J. Matulaičio misijoje. Po Mišių pirmasis susirinkimas vyks Ateitininkų namuose. Prašoma dėvėti sportinius drabužius. Naujus narius kviečiame registruotis šeštadienį, rugsėjo 6 d., PLC žemutinėje saleje. Registracija bus vykdoma nuo 9 iki 11 val. r. ir sekmadienį, rugsėjo 7 d., po šv. Mišių Ateitininkų namuose vykstantiems susirinkimams. Turint klausimų, prašoma kreiptis į kuopos globėjas Rasą Kasniūnienę, tel. 708-403-4988, ar Dainę Quinn, tel. 708-349-7403.

Tautos šventės minėjimas, rengiamas Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos, yra rytų, sekmadienį. Pradžią šv. Mišiomis t. Jėzuitų koplyčioje 11:15 val. r., to iškilmes prie Laisvės kovų paminklo ir akademinę bei meninę dalį Jaunimo centro didžiojoje saleje. Visuomenė prašoma dalyvauti.

„Dainavos“ ansamblis pradeda naujo sezono repeticijas antradienį, rugsėjo 9 d., 7:45 val. vak. Pasaulio lietuvių centro mažojoje saleje. Kviečiami visi balsingi dainininkai, mylintys lietuvišką dainą bei giesmę, dalyvauti repeticijoje ir jungtis į ansamblio eilę.

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba kviečia visus lietuvius sekmadienį, rugsėjo 7 d., atsilankyti į Lemonte, PLC sodelyje, rengiamą gegužinę. Bus maloni proga susitikti su draugais ir pažistamais, papietauti, atsiųgti šaltus gerimus, pabandyti laimėti dovanų paskirtymą, klausantis smagios Algimanto Barniško ir kitų muzikos, o futbolą mėgėjams bus netikėta proga stebėti LFK „Lituanica“ komandos pirmą šio sezono pirmenybių rungtynes prieš lenkų „Lightning“ komandą.

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba kviečia visus lietuvius sekmadienį, rugsėjo 7 d., atsilankyti į Lemonte, PLC sodelyje, rengiamą gegužinę. Bus maloni proga susitikti su draugais ir pažistamais, papietauti, atsiųgti šaltus gerimus, pabandyti laimėti dovanų paskirtymą, klausantis smagios Algimanto Barniško ir kitų muzikos, o futbolą mėgėjams bus netikėta proga stebėti LFK „Lituanica“ komandos pirmą šio sezono pirmenybių rungtynes prieš lenkų „Lightning“ komandą.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

komanda.

Zarasiškių klubas Čikagoje kviečia visus narius ir svečius atsilankyti į linksmą gegužinę rugsėjo 14 d., sekmadienį, 12 val., Vytauto Didžiojo Šaulių saleje, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Trumpa programa, Kosto Ramanausko muzika, lietuviškas maistas, gerimai, laimėjimai laukia visų atsilankiusių. Tad atvykite pasilinksinti kartu su zarasiškiais.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, rugsėjo 10 d., trečiadienį, 2 val. p.p., paminėsime Tautos šventę, kalbės dr. Petras Kisieliū. Meninė programa atliks muz. Algimantas Barniškis. Po minėj